A CSILLAGSZIGET BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, ami lehetőséget ad az apró mag számára, hogy azzá a virággá váljon, amivé fejlődni képes."

(Thomas Gordon)

Készítette: Fekete Éva intézményvezető
Készült: 2022. május 18.
Hatályos: 2022. augusztus 15-től
2890 Tata, Új út 14/A.
Telefon: (34) 587 092
E-mail: csillagsziget.bolcsode@tata.hu

Tartalom

1. Bevezetés 5

1.1. Küldetésünk 6

1.2. Az intézmény adatai 6

2. Helyzetelemzés 8

2.1. A település elhelyezkedése, népessége, infrastruktúrája 8

2.2. Az intézmény és környezete 8

2.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja, összetétele 10

3. Az intézmény célja, feladatai 12

3.1. Az intézmény célja 12

3.2. Az intézmény általános feladata 12

3.3. Az intézmény kiemelt feladatai 13

3.4. Az intézmény speciális feladata – sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása 13

3.5. A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek inkluzív nevelése intézményünkben 14

3.6. Az Így tedd rá!, és a Tesz-vesz muzsika ének-zenei programok a bölcsődében 16

3.6.1. Így tedd rá! program 17

3.6.2. Tesz-vesz muzsika 18

3.7. Alaptevékenységen kívüli kiegészítő szolgáltatások 18

3.7.1. Baba-mama klub 19

3.7.2. Tanácsadás 20

3.7.3. Somadrin terápia 20

4. A bölcsődei nevelés alapelvei 21

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése 21

4.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása 21

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete 22

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete 23

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe 23

4.6. A biztonság és stabilitás megteremtése ... 24
4.7. A fokozatosság megvalósítása ... 24
4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése ... 25
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége ... 25
4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása ... 26
5. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei ... 27
5.1. Személyi feltételek ... 27
5.2. Tárgyi feltételek ... 27
6. A bölcsődei nevelés feladatai ... 31
6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése 31
6.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása ... 31
6.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése ... 33
6.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése ... 33
7. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei ... 35
7.1. Tanulás ... 35
7.2. Gondozás ... 36
7.3. Játék ... 36
7.4. Mozgás ... 37
7.5. Vers, mese ... 38
7.6. Mondóka, ének ... 38
7.7. Bábozás ... 39
7.8. Alkotó tevékenységek ... 40
7.9. Egyéb tevékenységek ... 41
7.10. Ünnepek és hagyományok ... 41
8. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei ... 43
8.1. A bölcsőde működési rendje ... 43
8.2. Gyermekcsoportok szervezése ... 43
8.3. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás ... 44

8.4.„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer 44

8.5. Napirend 45

9. A bölcsőde együttműködése 46

9.1. Együttműködés az intézményekkel 46

9.2. Együttműködés a családokkal 46

9.2.1. Személyes kapcsolattartási formák 47

9.2.2. Írásos kapcsolattartási formák 49

10. Szakmai dokumentáció 50

10.1. A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció 50

10.2. A gyógypedagógus által vezetett dokumentáció 51

11. Élelmezés 52

11.1. Az egészséges táplálkozás alapelvei a bölcsődei étkeztetésben 52

11.2. Az intézmény főzőkonyhája 54

12. Továbbképzési feladatok, a folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja 55

13. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek védelme 56

13.1. A gyermekek és a szülők jogai és kötelességei 56

13.2. Az ellátást nyújtók jogai 56

13.3. Az Érdekképviseleti Fórum működése 56

14. Tájékoztatás a bölcsődei szolgáltatásról, az ellátás igénybevételéről 58

15. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja 59

1. számú melléklet 61

2. számú melléklet 66

1. Bevezetés

A kora gyermekkori fejlődés és a gyermekkor alapjaiban meghatározza az egész egyéni életutat. A gyermek kezdettől fogva aktív közreműködője saját fejlődésének, s ez a kisgyermekkor során bekövetkező átmenetek időszakában még erőteljesebben jut kifejezésre.

A hároméves kor alatti gyermekek életében sajátos megküzdési szituációt jelent a családból való átlépés az intézményesített nevelés színterére, a bölcsődébe. A kiegyensúlyozott állapot és a biztonságérzet az, ami segíti a kisgyermeket a közösségbe kerüléskor. A kötődés érzelemmel teli viszony a gyermek és szülő, a gyermek és kisgyermeknevelő között. A bölcsődei nevelése során a gyermek számára fontos, hogy képes legyen fokozatosan több személy irányában is kiépíteni kapcsolatait (kisgyermeknevelő, társak), hogy a szülő távolléte esetén is biztonságban érezze magát. Ezek az új kapcsolatok más jellegű kötődésen alapulnak, biztonságot jelentő bizalmi kapcsolatok, de nem konkurensei az anya-gyermek primer kötődésnek. A bölcsődében az első játék-interakciók általában a saját kisgyermeknevelőhöz kötődnek, majd a gazdagodó, erősödő kompetenciák révén helyeződik át a kortársakra. A közösségi kompetenciák alakulása és megerősödése a fokozatosan komplexebbé váló szociális interakciók beépülését eredményezi. Ebben az időszakban a kisgyermeknevelőktől különösen fontos az egészséges, orientálóan támogató nevelői együttműködés, az egyéni szükségletekből kiinduló fokozatos beszoktatás, mely komoly kihívást jelent a folyamatban résztvevőknek. Sajátos fejlődési feladatok állnak mind a gyermek, mind a szülők előtt. A szülő kettős értelemben is aktív résztvevő, hiszen támogatja gyermeke bölcsődei beilleszkedését, miközben alkalmazkodik a változásokkal teli új élethelyzethez.

A kisgyermeknevelő az átmenet során a folyamat segítője, támogatója, speciális pedagógiai felelősségvállalással vesz benne részt: Egyrészt segíti a gyermeket fejlődési feladatai megoldásában, másrészt a szülő irányában is támogatást nyújt. Nagymértékben segítheti, ha őt szülői szerepében megerősíti, konzulensként igyekszik a szülő bizonytalanságában orientációs pontokat, alternatívákat nyújtani.

Napjainkban egyre nagyobb társadalmi igényként jelenik meg a családsegítés új formáinak kifejlesztése. Ennek egyik lehetséges módja a szülők erősítése, hogy szülői szerepeiket minél teljesebben el tudják látni. Támogatásuk a „kompetens szülővé" válás folyamatában hosszú távú stratégiai befektetés lehetne, s ehhez a családból bölcsődébe való átmenet időszaka kitűnő kooperatív lehetőséget kínál.

1.1. Küldetésünk

- Intézményünk fő missziója a kisgyermekeket nevelő családokkal a hatékony, konstruktív kapcsolat kiépítése, ezáltal a gyermekek fejlődésének maximális támogatása. Fontos számunkra, hogy szakmai tudásunk legjavát adva neveljük-gondozzuk a ránk bízott kisgyermekeket. Előnyben részesítjük a komplex fejlesztést, a zenei ízlésformálást, a szociális érzékenyítést, a differenciált bánásmódot, valamint az óvodai felkészítést.
- Nagy lehetőségeket látunk az anyanyelvi és az ének-zenei nevelés professzionális alkalmazásában, ezáltal a kognitív, érzelmi, szociális területek fejlesztésében, így ezt a két művészeti vonalat szeretnénk a jövőben is markánsabban képviselni.
- Az eltérő fejlődésmenetű gyermekek inkluzív, integrált nevelését helyeztük programunk középpontjába. Igyekszünk, hogy ezeknek a kisgyermekeknek lehetőségük legyen a felzárkózásra, ennek érdekében minél előbb elkezdődjön differenciált korai fejlesztésük. Az átlagos bölcsődei csoportba történő beillesztésük összhangba kerüljön a többi kisgyermek ellátásával. A pozitív érzelmek erősítésével törekszünk arra, hogy mind az elfogadás, mind a motiváló tényezők egyensúlyba kerüljenek ezekben a csoportokban.
- Gyakorló Bölcsődeként a hallgatóinknak szeretnénk holisztikus módon úgy átadni ennek a csodálatos hivatásnak a szépségeit, hogy ők is továbbvigyék a gyermekek szeretetét, tiszteletét.

„Lehet, hogy elfelejtik mit mondtál nekik, de soha nem fogják elfelejteni, hogy hogyan érezték magukat szavaidtól."

(Carl William Buehner)

1.2. Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Csillagsziget Bölcsőde
Székhelye:	2890 Tata, Új út 14/A.
Telefonszáma:	(34) 587 093, 587 092
E-mail címe:	csillagsziget.bolcsode@tata.hu
Férőhelyek száma:	106
Csoportok száma:	9

Tagintézmény neve:	Csillagsziget Bölcsőde Újhegyi Tagintézménye
Címe:	2890 Tata, Nádas u. 6-16.
Telefonszáma:	(30) 245 0646
E-mail címe:	ujhegyi.bolcsode@tata.hu
Férőhelyek száma:	36
Csoportok száma:	3
Fenntartó megnevezése:	Tata Város Önkormányzata
Székhelye:	2890 Tata, Kossuth tér 1.

2. Helyzetelemzés

2.1. A település elhelyezkedése, népessége, infrastruktúrája

Tata kimagasló természeti értékekkel rendelkező település. Magyarország dunántúli részén, a Gerecse és Vértes hegységet elválasztó Tatai-árok észak-nyugati kapujában fekszik. Tata hagyományosan térsége kulturális, gazdasági, szolgáltató központja.
Közigazgatásilag Komárom-Esztergom megye Közép-dunántúli régiójához tartozik. Népességszámának alakulása 2018-tól folyamatos, kisebb mértékű növekedést mutat.
2021. évi statisztikai adatok alapján 23.479 fő, míg ez a szám 2020. évben 23.465, 2019. évben 23.441 volt. https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=20127
A város munkaerő piaci helyzete kedvező. A munkanélküliség rendkívül alacsony, 2018-ban mindössze 2,3 % volt, ami az akkori országos adatnál (3,7 %) lényegesen jobb. Az előrelépés érdekében innovatív fiatal családok beköltözését, tartós letelepedését igyekszik elősegíteni a város. Az iskolai végzetséget tekintve Tata városa a középiskolai és felsőfokú végzettséggel rendelkezők százalékos arányában mind a megyei, mind az országos mutatóknál kedvezőbb értékeket mutat.
A város elidősödéséből fakadó hátrányát a tartósan Tatán maradó és itt dolgozó fiatalok vonzásával és helyben tartásával tudja ellensúlyozni. A vállalkozások mennyiségi-és minőségi fejlesztése, a termelékenység növelése, valamint a digitalizáció révén jelentős tartalékokkal rendelkezik a város.
(Forrás: Tata Város Településfejlesztési Koncepció 2021-2050, 2021.)

2.2. Az intézmény és környezete

Az intézmény bemutatása

Az intézmény elsősorban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és annak végrehajtási rendeleteiben meghatározott rendelkezések, valamint Tata Város Önkormányzat Képviselő-testülete – mint fenntartó – döntései alapján végzi feladatait.

A **Csillagsziget Bölcsőde (székhelyintézmény)** 1980-tól fogadja a hároméves kor alatti kisgyermekeket. Az intézmény az eltelt hosszú évtizedek alatt – az önkormányzat támogatásának és a sikeres pályázatoknak köszönhetően – többször megújulhatott.
Az épület Tata város központjában, szép zöldövezeti környezetben, több lakótelep közelében helyezkedik el. Személygépkocsival, tömegközlekedési eszközzel, illetve gyalogosan is könnyen megközelíthető. A szülők további kényelmét szolgálják az intézmény körül kialakított parkolóhelyek, melyek megfelelő számban állnak a családok rendelkezésére.
A bölcsődei ellátás iránt megnövekedett igények következtében többször szükség volt a férőhelyek számának bővítésére, míg végül elérte a jelenlegi 106-ot.
A gyermekek bölcsődei nevelése-gondozása 9 csoportban folyik, melyből egy speciális csoport, ahol olyan sajátos nevelési igényű kisgyermekről gondoskodunk, akiknek ellátása – eltérő fejlődésük miatt – átlagos bölcsődei csoportban nem biztosítható.
Az épület állaga a felújításoknak köszönhetően megfelelő. Megtörtént a bölcsőde tetőszigetelése, a homlokzat teljes felújítása és szigetelése, valamint a nyílászárók cseréje, melyek megújították az intézményt, és az energiára költött kiadásokat is csökkentették. Az elmúlt években két gondozási egység teljes körű felújítása valósulhatott meg, így már csak egy gondozási egység vár a megújulásra. 2019-ben megszépült, korszerűsödött az intézmény játszóudvara. Minden egységre telepített csúszda, háromszög mászóka, kisház került, valamint két pancsoló nyújtja a felfrissülést a forró nyári napokon a kisgyermekeknek.
Befejeződött az intézmény főzőkonyhájának teljes rekonstrukciója, kapacitása 300 adagosról 650 adagosra nőtt. Ennek eredményeképpen a konyha - a bölcsődén kívül - Tata város hat óvodájában biztosítja még a normál és diétás étkeztetést, egyben pedig csak a diétás étkeztetést.

Az **Újhegyi Bölcsőde (tagintézmény)** Tata város külterületén, Újhegy városrészben helyezkedik el. Az intézmény minden szempontból megfelel a 21. század elvárásainak mind építészeti, mind bölcsődei szakma módszertani szempontból. Minőségi életteret, kényelmes és biztonságos környezetet biztosít a gyermekek és a dolgozók számára egyaránt. A bölcsőde épületének átláthatósága és átgondoltsága a gyermekek harmonikus személyiségfejlődését is szolgálja. Az egyértelmű, barátságos környezetben könnyebben tájékozódik a gyermek, mely az érzelmi biztonság megalapozásában fontos tényező.
Az épület hagyományos építésű falazott, magastetős kialakítású, jól illeszkedik az intézményt körülvevő családi házas környezetbe. A gépészeti és elektromos kialakítás mai, korszerű energiatakarékos eszközökkel, berendezésekkel került megtervezésre. Az ingatlan

elé akadálymentes parkolót is magában foglaló kilenc férőhelyes parkoló és a bejárati járda mellé kerékpártároló is kialakításra került. Az épületben teljes körű akadálymentesítés is megvalósult. Ennek köszönhetően a mozgásukban akadályozott szülők számára is lehetővé válik, hogy gyermekeikkel bejussanak az intézménybe.

2.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja, összetétele

Az intézmény által biztosított bölcsődei ellátás mellett a városban a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátására több lehetőség közül is választhatnak a kisgyermekes szülők.
Az önkormányzat 2006 óta ellátási szerződés alapján támogatja a Juniorka Alapítványt, mely Tatán egy 24 férőhelyes bölcsődét működtet. Az Újhegyi Bölcsőde, a Csillagsziget Bölcsőde tagintézményeként a 2022-23-as nevelési évtől kezdi meg működését, ahol ugyanazokat a szakmai szolgáltatásokat biztosítjuk, mint a székhelyintézményben. A bölcsődefejlesztés eredményeként javulnak, kiegyenlítődnek a területi különbségek, különösen a nehezebb helyzetben lévő családok és hátrányos helyzetű gyermekek számára. A tagintézmény vállalja a befogadó-elvű nevelési gyakorlat megvalósítását, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, illetve a hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációját.
A bölcsőde 36 férőhellyel várja a kisgyermekeket. Tatán így a három bölcsődében összesen 166 férőhely lesz, mely a családi bölcsődékkel kiegészülve segíti a szülők, elsősorban az édesanyák munkavállalását.
A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) értelmében a bölcsődébe 20 hetes kortól 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31. napjáig vehető fel a gyermek, amelyben a 3. életévét betölti. Sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az utolsó napjáig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti.
A Csillagsziget Bölcsőde ellátandó szolgáltatási területe Tata város. A bölcsődébe elsősorban azok a gyermekek vehetők fel, akik tatai lakcímmel rendelkeznek, a város közigazgatási területén életvitelszerűen élnek és tartózkodnak.
A bölcsődei ellátás iránti igényeket többnyire kielégítjük, férőhely hiánya inkább csak az aktuális nevelési év kora tavaszi időszakaira jellemző, de ez a hiány a tagintézmény megnyitásával várhatóan teljesen megszűnik.

Az intézmény kihasználtsága folyamatosan 85-87 % között van, mely éves szinten átlag 90-95 fő beíratott gyermeket jelent. A 106 férőhely nem áll teljes mértékben a szülők rendelkezésére, mivel a bölcsődében egyre több a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult kisgyermek. Ellátásukat – állapotuktól függően – teljes integrációban vagy speciális csoportban biztosítjuk. Az integrált csoport létszáma nem haladhatja meg a 11 főt (egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén), mely a felvehető gyermekek számának csökkenését eredményezi. A tagintézményben is rendelkezésre áll fejlesztőszoba, így a sajátos nevelési igényű, és a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket ott is tudjuk fogadni. Az intézmény gyógypedagógusa rendszeres fejlesztést fog végezni a tagintézményben is szükség esetén. Intézményünk 2014. október 2-től fogadja azokat a sajátos nevelési igényű, speciális szükségletű kisgyermekeket, akiknek megfelelő nevelésük-gondozásuk teljes integrációban nem biztosítható. A csoport kihasználtságának statisztikai adatai jók, annak ellenére, hogy a kisgyermekeknek egyszerre több súlyos egészségügyi problémával is meg kell küzdeniük. Immunrendszerük gyenge, folyamatos orvosi ellenőrzés alatt állnak, gyakrabban vesznek részt kontroll vizsgálatokon.

Bölcsődei felvétel

- A felvételnél a gyermekek szociális háttere (ingerszegény környezet, gyermekét egyedül nevelő szülő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, 3 vagy több gyermeket nevelő család, tartósan beteg, fogyatékos gyermek a családban) és a szülő munkába állása, tanulmányainak folytatása kapott prioritást.

  A Védőnői hálózattal, a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal való jó kapcsolat eredményeképpen felvételkor az elsődlegesség szempontját szem előtt tartjuk. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a védelembe vett gyermekek a felvételnél kiemelten előnyben részesülnek.

3. Az intézmény célja, feladatai

3.1. Az intézmény célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek azon készségeit, képességeit maximálisan kibontakoztassa, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.
A korai nevelés egyik fő irányvonala a gyermekek spontán fejlődésének támogatása, a cél, hogy minden énfunkciót, minden fejlődési területet érintsen: értelmi, érzelmi, szociális területeket, mozgást, beszédet, önellátást, autonómiát, viselkedésszabályozást egyaránt.
A korai nevelés másik fő irányvonala, hogy a kisgyermeknevelő tudatosan vezesse be a gyermeket a hétköznapi élet szokásrendjébe. A cél az, hogy a kisgyermeknevelő szociális, morális, szomatikus, esztétikai területen normákat, ismereteket, szabályokat közvetítsen a kisgyermek számára, így megkönnyítve a társas környezetbe való beilleszkedését, szocializációját. A kisgyermeknevelő-gyermek közötti interakció során a legfontosabb, hogy a gyermek megtapasztalja a szeretetet, az elfogadást, a szükségleteire való állandó reagálást, gondoskodást. A kisgyermeknevelőnek ehhez tudatosan kell alkalmaznia a leghatékonyabb módszereket, eljárásokat, eszközöket. A tudatosságon kívül jelentős szerepe van a spontaneitásnak, a kreativitásnak és a rugalmasságnak is. A magas színvonalú kis- és koragyermekkori nevelés óriási jelentőséggel bír, mivel ebben a korban rögzülnek az alapok a későbbi hatékony tanuláshoz.

3.2. Az intézmény általános feladata

A bölcsőde ellátást biztosít a gyermek húszhetes korától 3 éves koráig, sajátos nevelési igényű gyermek esetén 6 éves korig.
A gyermek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezi meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

További feladata segíteni a hátrányos helyzetű, illetve az átlagostól eltérő fejlődésmenetű gyermekeket a társadalomba való jobb beilleszkedésben, a nagyobb esélyegyenlőség elérésében.

3.3. Az intézmény kiemelt feladatai

- A szülők bevonásával olyan széleskörű inkluzív szemléletű bölcsődei ellátás biztosítása, amely lehetővé teszi a korai intervenció és az integráció elvének hatékonyabb érvényesülését, és ezáltal a kisgyermekekhez igazodó teljes körű differenciált fejlesztést.
- 2017 óta intézményünk a Tatai Közösségi Felsőoktatási Képzési Központ által a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszakos hallgatóinak gyakorlóhelye. Feladataink: a hallgatók gyakorlati oktatásának koordinálása, a kialakult „jó gyakorlat" továbbadása, a professzionális, holisztikus szemlélet átadása.
- Családi programok szervezése, melyek keretében a szülőkkel megismertetjük az egészségnevelés jelentőségét, valamint a néphagyomány ápolásának a gyermekekre és a közösségre kifejtett hatását, az együttlét örömét.
- A gyermekek zene iránti érzékenyítése az **„Így tedd rá!"**, és a **„Tesz-vesz muzsika"** programok alkalmazásával.

3.4. Az intézmény speciális feladata – sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontja szerint:
„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd."
Az intézmény a speciális feladat ellátásához megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik. Az NM rendelet 35. § (3) bekezdésének értelmében bölcsődei ellátást biztosít mindazon 0-6 éves korú gyermekeknek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben, olyan mértékben elmaradtak, hogy emiatt több figyelmet, speciális bánásmódot igényelnek, és nem

veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét. Az ellátásba való bekapcsolódáshoz szükséges a járási, megyei vagy az országos illetékességű szakértői bizottságok javaslata. A korai fejlesztést, a fejlesztő felkészítést a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tatai Tagintézményének szakemberei végzik.
A sajátos nevelési igényű, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult kisgyermek bölcsődei ellátása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést. A szülőknek lehetőségük van arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, fejlesztését, választ kaphassanak kérdéseikre, igény szerint írásos fejlesztő programot kérhessenek otthonra. Az integrált és a speciális csoportokban lévő sajátos nevelési igényű kisgyermekek biztonságos és szakszerű ellátását 2 fő gyógypedagógiai asszisztens, a kisgyermeknevelők pedagógiai munkáját pedig 1 fő gyógypedagógus segíti.

A sajátos nevelési igényű gyermekek elhelyezési lehetőségei:

- a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös csoportban, teljes integrációban,
- a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel szomszédos csoportban, részleges integrációban,
- speciális bölcsődei csoportban.

Intézményeinkben – a gyermekek állapotának függvényében – mind a három elhelyezési forma biztosított.

3.5. A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek inkluzív nevelése intézményünkben

Intézményünk egyik fő irányvonala a sajátos nevelési igényű, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, illetve hátrányos helyzetű gyermekek inkluzív nevelése. A Csillagsziget Bölcsőde egyedi sajátossága, hogy szakmai segítők (gyógypedagógiai asszisztens, kisgyermeknevelők) vesznek részt a nevelői munkában. Az ő feladatuk, hogy segítik a „saját" kisgyermeknevelők munkáját, különösen a csecsemő és kistipegő, illetve a teljes integrációban működő csoportokban nélkülözhetetlen a jelenlétük. 2021. október 1-től ismét sikerült egy állandó státuszú gyógypedagógust alkalmazni az intézménynek, aki praktikus szakmai tanácsokkal látja el a kisgyermeknevelőket. Nagyon nagy az igény az ő

munkájára mind a szülők, mind a gyermekeket ellátó szakemberek részéről. Az ő feladata elsősorban a prevenció, a korai fejlesztést-gondozást igénylő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében való részvétel, a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tatai Tagintézményének szakembereivel együttműködve. Prevenciós feladata megfigyelni a gyermekeket a csoportokban, és ha minimális fejlődésbeli eltérést, megkésést tapasztal, mozgás, kognitív képességek, beszédfejlődés, szociális készségek tekintetében, konzultál az intézményvezetővel, kisgyermeknevelőkkel, szülővel. Felméri a gyermek képességeit a szülő jelenlétében, majd elkészíti számára az egyéni fejlesztési tervet. Órarendben rögzíti az ellátandó gyermekeket, és a gyógypedagógiai asszisztens segítségével a tornaszobában végzi mozgásfejlesztésüket. A szülőkkel történő hatékony kommunikációban is nagy szerepe van, mivel megfelelő szakemberekhez tudja irányítani a családokat, kompetens abban, hogy segítőcsoportok, szakemberek hol érhetőek el, és mi a specializációjuk.

Intézményi sajátosság, hogy több csoportban van elhelyezve korai fejlesztést-gondozást igénylő, illetve sajátos nevelési igényű kisgyermek átlagos fejlődésű társaikkal, teljes integrációban. Így ezeknek a csoportoknak a létszáma 10-11 fő.

A korai fejlesztést végző gyógypedagógus és a kisgyermeknevelő folyamatos együttműködése biztosítja, hogy megvalósulhasson a gondozásba ágyazott habilitációs folyamat.

A kisgyermeknevelő egyedi szemlélettel rendelkezik, a családok nyíltan fordulhatnak felé tanácsokért, segítségért esetleges nevelési nehézségeik kapcsán, üdvözlik a hasznos ötleteket. A kisgyermeknevelő maximálisan figyelembe veszi, hogy ezen gyermekeknél sokkal több időt vesz igénybe a tanulási folyamat, így náluk direktebben kell részt vennie a tevékenységekben, mint az egészséges gyermekeknél. Az ő esetükben kevésbé építhet a belső motivációra, mint ép társaiknál. Minden apró kis fejlődést észrevesz, őszintén örül a szülővel, segíti őt szülői kompetenciájában.

3.5.1. Az Újhegyi Bölcsőde speciális csoportja

Az intézmény speciális csoportjában egyre több a nagyobb mozgásigényű gyermek, így az Újhegyi Bölcsődében is indítunk egy speciális csoportot 2022. 09. 01-től. A tágas csoportszobában lehetőség nyílik arra, hogy a mozgásukban korlátozott gyermekek jobban elkülönüljenek a nagyobb mozgásteret igénylő társaiktól. Ezen kívül nagy előnye még a részleges integrációnak, hogy a nap egy részében átjárhatnak egymáshoz a különleges

bánásmódot igénylő és az átlagos fejlődésű kisgyermekek, ezáltal fejlődik a szociális, érzelmi és intellektuális készségük. A Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tatai Tagintézményének szakemberei a tagintézményünkben is biztosítják a korai fejlesztést-gondozást igénylő, illetve a sajátos nevelési igényű kisgyermekek szakszerű habilitációját, rehabilitációját.

A gyógypedagógiai fejlesztés napi rendszerességgel, egyéni fejlesztési terv alapján egyénileg történik az intézményben. A kis lépésekben történő fejlesztőmunka a szülővel, illetve a gyermek kisgyermeknevelőjével is együttműködve, mind az otthoni, mind az intézményi gyakorlást is biztosítva valósul meg. A gondozási feladatok közben létrejövő kapcsolat minősége óriási jelentőséggel bír a gyermekek fejlődése tekintetében. Elengedhetetlen a kisgyermeknevelő részéről az elfogadó, a gyermeket maximálisan támogató, fejlődéséhez optimális, és biztonságot nyújtó érzelmi, tárgyi környezet, a nyugodt légkör biztosítása, valamint az egyéni szükségletek figyelembevétele. Csak így valósítható meg a személyre szóló adaptív gondozás, nevelés, fejlesztés, vagyis az egyénre szabott támogató tevékenység. A mindennapok során ez a differenciálással valósítható meg, ami azt jelenti, hogy a gondozás, nevelés, fejlesztés teljes folyamatát a gyermek egyéni szükségleteihez igazítjuk. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei optimálisak a megkésett fejlődésű, illetve a már diagnosztizált sajátos nevelési igényű kisgyermekek fejlesztéséhez, gondozásához, neveléséhez. Előnye a szülők számára, hogy a gyermeküket olyan család- és gyermekközpontú környezetben tudhatják, ahol rendszeres foglalkozásokban, valamint az őket megillető egyéni bánásmódban részesülnek. A kisebb létszámú csoportban a kisgyermeknevelő személyes odafordulása, állandó figyelme támogatja a gyermekek fejlődését. Az állandó státuszú gyógypedagógus is részt vesz a tagintézményben folyó fejlesztő munkában. A Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tatai Tagintézménye szakembereinek hiányzása esetén helyettesíti őket, így az érintett kisgyermekek a nekik előírt mennyiségű, minőségű fejlesztésben részesülnek.

3.6. Az Így tedd rá!, és a Tesz-vesz muzsika ének-zenei programok a bölcsődében

Intézményünk másik innovatív irányvonala elsősorban az ének-zenei nevelés, ennek megfelelően professzionális módon építettük fel nevelői programunkat. Bölcsődénk kiemelt szerepet szán fejlesztő pedagógiájában az Így tedd rá! és a Tesz-vesz muzsika program bölcsődei adaptációjának.

3.6.1. Így tedd rá! program

„A játékok évszázadokon át segítették a gyerekeket az életre való felkészülésben. Ha jól nyúlunk hozzá ehhez az örökséghez, a ma gyerekeinek is épp olyan jó játékos tanulási élményt közvetíthetünk. Mert a játék örök!" - olvashatjuk a program mottójában.

Az **Így tedd rá! program** célja, hogy játékos formában, a hagyományos népi játékok, népi énekek által fejlődjön a gyermekek mozgáskészsége, ének-zene iránti szeretete, miközben észrevétlenül sajátítják el a magyar néptánc alapjait, és értik meg egy-egy motívum struktúráját. Népi játékok által fejlődik a ritmikájuk, a zenei hallásuk, a játékkészségük, de hatással van a szociális képességeikre is. A mondókák által fejlődik a beszédkészségük, a mozgásos játékok által a mozgáskoordinációjuk, az egyszerű feladatok által a figyelmük, az emlékezetük, és a csoportos viselkedési formák is kialakulnak. A szövegek által gyarapodik a gyerekek szókincse, szövegértése, bővül a fogalomtáruk. Fejlődik térbeli tájékozottságuk, számismeretük, mely később segítséget nyújt a matematika főbb elemeinek megértéséhez. A népi játékok és a népdalok tehát komplex ismereteket közvetítenek, melynek elsődleges intézményi színtere a bölcsőde. Intézményünkben jelenleg egy kisgyermeknevelő tart a gyermekcsoportokban tervszerűen Így tedd rá! zenei programot, miután részt vett a szükséges akkreditált képzéseken (egy alap- és négy mesterképzés).

2021. októberétől – a beszoktatási időszak végeztével – útnak indult a mozgásfejlesztés ezen népi játékos formája, mely kifejezetten a 0-3 éves korú gyermekek fejlettségi szintjeit figyelembe véve határozta meg az irányt az óvodára felkészítés, a komplex fejlesztés felé. Része a csoportok életének és látványos eredményeket mutat a gyermekek fejlődésében. A kezdeti színazonosítás, alapformák felismerése és mozgásmotívumainak elsajátítása mentén a folyamatos énekszó és mondóka az, ami „életben tartja" és töretlenül kíséri a népi játékok és értékek felé terelgetett gyermekek napi programját, a bölcsődében töltött hétköznapjait. A nagymozgások tekintetében érezhető pozitív előrelépés figyelhető meg a járás, futás, ugrás, egyensúlyérzék, finommotorika, szem-kéz- és szem-láb koordináció területén. Az Így tedd rá! program módszertani eszközeit fokozatosan bevezetve gyermekeink ma már kiválóan ismerik az egyes színek (piros-sárga-zöld-kék) jelentését, mozgásmotívumait, valamint képessé váltak a differenciálásra. Igénylik és örömmel fogadják az énekeket, vagy töretlenül kérik és éneklik a már tanult népdalokat, mondókákat. A bölcsődés korú gyerekek sajátosságait figyelembe véve igazítjuk a program eszköztárát. Funkciójuk változatlan marad, az anyagok puhábbak, könnyebben használhatóak a kisgyermekek kezei között. A

néphagyomány szerinti jeles napokhoz kapcsolódva (Mikulás, farsang, március 15., tavaszköszöntő) kerülnek elő a kapcsolódó játékok és mozgásmotívumok.

3.6.2. Tesz-vesz muzsika

Intézményünkben már hagyományként működik a **Tesz-vesz muzsika zenei program,** amely megalkotója, az ELTE-TÓK Ének-zenei Tanszék oktatója, Hegedűs Zsuzsanna segítségével került bevezetésre. A csoportok nevelési tervezetébe beépítve egész évben színesíti a kisgyermekek zenei tapasztalatszerzését, miközben kreatív módon fedezik fel, hogy a hétköznapi eszközök játékká válnak. A módszertana annyiban sajátos, hogy az énekes, mondókás kezdeményezéshez társul a környezet tudatos, kreatív alakítása, a gyermekeket körülvevő hétköznapi tárgyak újszerű felhasználása. Az eszközökkel történő tevékenykedés motiválja a kisgyermekeket kreatív gondolkodásra, problémamegoldásra készteti őket, így segíti zenei képességeik kibontakoztatásán túl kognitív képességeik fejlesztését is. A kezdeményezés tárgya lehet fa építőkészlet, fakanál, kindertojás, lego, de légycsapó, esernyő vagy sportbója is. Ez részvételre inspirálja azokat a kisgyermekeket is, akiket a zenei fejlesztő játék esetleg egyébként nem vonz annyira. Az énekkel, zenével átszőtt játékok révén megtalálhatják a gyermekek a számukra legkedvesebb, legösztönzőbb tevékenységet, játékformát, eszközt, és lehetőséget kapnak az önkibontakoztatásra, a spontán megtapasztalásra. Olyan fontos erők szólítódnak meg és fejlődnek a program által, mint a várakozás, kapni és adni, visszalépni, kapcsolatot felvenni, másokra hagyatkozni, utánozni, bensővé tenni. A Tesz-vesz muzsika varázsa éppen abban rejlik, hogy a kisgyermeknevelőknek és a gyermekeknek is folyamatosan lehetőségük van az aktív együttműködésre, melyben átélhetik az együttjátszás örömét. A kisgyermeknevelők, hogy megszerzett tudásukat a gyakorlatban is folyamatosan alkalmazhassák, évszakokhoz igazodva elkészítik a saját Tesz-vesz muzsika repertoárjukat, bemutatójukat, amit nem csak a saját, de más egységeken lévő gyerekeknek is rendszeresen előadnak.
Mindkét program az Újhegyi Bölcsődében is bevezetésre kerül, továbbfolytatva a „Jó gyakorlatot."

3.7. Alaptevékenységen kívüli kiegészítő szolgáltatások

A bölcsőde az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet, illetve más szolgáltató felkérésére szakmai segítőként közreműködhet azok

megvalósításában. A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerint a bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátásán túl – szolgáltatásként – speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni. Az NM rendelet 40. § (4) bekezdése szerint: *„(4) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsönzés. A játszócsoportban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége – a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével – biztosítható*

a) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban vagy

b) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben."

Valamennyi szolgáltatásért térítési díj kérhető, melyet jogszabály alapján a fenntartó – helyi önkormányzat esetén helyi rendeletében – szabályoz. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait, valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban rögzítjük.

Az igénybe vett étkezések díját és a szolgáltatás költségeit egyrészt a Gyvt. 146-151. §-a, másrészt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltak figyelembevételével kell megállapítani és a helyi pénzügyi szabályok szerint elszámolni.

3.7.1. Baba-mama klub

Mindkét bölcsődénkben leginkább ezt a szolgáltatást szeretnénk megvalósítani a jövőben. Programunkkal azokat a gyed-en, gyes-en lévő édesanyákat, édesapákat szeretnénk megszólítani, akik szívesen találkoznának más szülőkkel olyan kulturált környezetben, ahol a gyermekek életkori sajátosságuknak megfelelő játékokkal és hasonló korú társakkal tevékenykedhetnek, átélve a közösség nyújtotta élményeket, a kortársi szocializációt, mely:

- elősegíti a szociális kompetencia fejlődését,
- erősíti a valakihez való tartozás élményét,
- segíti az én érvényesítést, az irányítószerepek vállalását.

A Baba-mama klub, mint közösségi színtér, hatékony lehet a nevelés, az egészségfejlesztés és a jó szokások kialakításában. Az intézményben dolgozó csecsemő- és kisgyermeknevelő

végzettségű szakember fogadná a szülőket, folyamatos jelenlétével, közreműködésével, a hároméves kor alatti gyermek életkori sajátosságait, szükségleteit ismerve, válaszolna a szülők gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseire.
A klubfoglalkozások alkalmával szeretnénk a figyelmet ráirányítani a gyermekek művészeti nevelésének fontosságára (anyanyelvi, vizuális és ének-zenei). Ennek érdekében a szabad játék mellett szervezett alkotó-, anyanyelvi- és zenei foglalkozásokat tervezünk. Kiemelten fontosnak tartjuk felkelteni a szülők érdeklődését az ölbeli játékok iránt, mivel ma már mind kevesebben ismerik és játsszák gyermekükkel. Bízunk benne, hogy minél szélesebb réteggel sikerül megismertetni a bennük rejlő lehetőségeket, az együtt játszás örömét.

3.7.2. Tanácsadás

Az intézményben meghatározott időben, szakemberek (pszichológus, gyógypedagógus, gyermekorvos, dietetikus) bevonásával szeretnénk megvalósítani a tanácsadást elsősorban az alábbi témákban:

- nehezített nevelési helyzetek,
- étkezési gondok, diétás étkeztetés,
- eltérő ütemű fejlődés.

3.7.3. Somadrin terápia

A bölcsődében a gyermekek rendszeresen élvezhetik a somadrin oldat gyógyító hatását. Megelőzésként, a szülővel egyeztetve, minden bölcsődébe járó gyermek részére ingyenes szolgáltatásként biztosítjuk. Napirendbe beillesztve, a szakmai irányelveknek megfelelően a csoportok előre megtervezett beosztás szerint használják a szobát. Szabad kapacitás esetén külső érdeklődőket, családokat is fogadunk, különösen télen megfázásos időszakban, térítésmentesen.
A szoba levegője a légúti betegségben szenvedők közérzetét teszi jobbá. A somadrin oldat egy speciális kristályszerkezetű, telített sóoldat, amely csak természetes anyagokat tartalmaz. Párolgása következtében létrejött klíma megközelíti, de bizonyos értelemben felül is múlja a természetes barlangok hatását és mindenféle helyhez kötöttség nélkül képes megvalósítani, úgymond „helybe vinni" a sóbarlangok klímáját. Az így kialakult levegő hozzájárul a jó közérzet, a jó egészségi állapot fenntartásához.

4. A bölcsődei nevelés alapelvei

A koragyermekkori fejlődés a leggyorsabb, egyben a legsérülékenyebb is. Ugyanakkor ez az időszak, amikor a fejlődés a legkönnyebben változtatható, jó körülmények biztosításával könnyen fordítható kedvező irányba. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei biztosítják, hogy a kisgyermek életkorának és fejlettségének megfelelő, gyermekérdekekre épített, megismerésen alapuló egyéni bánásmódban részesüljön. A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában értsenek egyet, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, a nevelői gyakorlatukat közelítsék egymáshoz.

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A rendszerszemléletű megközelítés a bölcsődei nevelésben nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. A családi rendszer önszabályozó, amelyet saját szabályai irányítanak. A rendszernek két fő sajátossága van, a stabilitásra törekvés és az új körülményekhez való alkalmazkodás. A család működését ennek a két funkciónak az egymáshoz való viszonya határozza meg.

A kisgyermeknevelő a családlátogatás alkalmával megismerheti a család működését. Annak erősségeire építve kompetensen vesz részt a gyermek gondozásában, nevelésében, vagy gyengeségeit megismerve, a lehetőségekhez mérten törekszik a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

4.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására.

Feladata az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása.

Nagyon fontos eleme a korai intervenciónak a prevenció, melyre különösen nagy hangsúlyt fektetünk a Csillagsziget Bölcsődében. Az elsődleges prevencióval azoknak a problémáknak a feltárására törekszünk, amikor nehezebb feltételek között megy végbe a fejlődési folyamat, aminek következtében az individuális másság sajátos elvárásokat, speciális gondozási, egészségügyi, nevelési stb. szükségleteket támaszt az intézménnyel szemben, pl. a veszélyeztetett gyermek kiszűrésével (szegénység, kisebbségi kiszolgáltatott (roma) helyzet). Feladatunk a segítségnyújtás, egyéni megerősítés, formális támogatások és információ átadás. Intézményünkben a kisgyermeknevelők és a gyógypedagógus feladata a gyermekek fejlődésének figyelemmel kísérése, az eltérő, illetve a megkésett fejlődésmenet (mozgásos, pszichés-kognitív és/vagy szociális) észrevétele, jelzése, valamint a korai megsegítés. Mindez a szülők bevonásával, a családközpontú szemlélet mentén a kompetenciahatárok betartásával történik.

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

Az első néhány hónapban általában csak a család, elsősorban az anya gondoskodik a kisgyermekről. Amennyiben a szülő igénybe veszi a bölcsődei szolgáltatást, akkor a nap egy részében az intézmény vállalja át ezt a feladatot. A szülők egy teljesen új élethelyzettel találják magukat szemben, melyre fel kell készülniük. A sikeres felkészülés érdekében a családoknak minél több lehetőséget kell biztosítani az ellátás megismerésére. Intézményünkben a legelső ilyen alkalom a **„Bölcsődei Betekintő”**, mely minden család számára nyitott. A gyermekeikkel együtt érkező szülők, a kisgyermeknevelők segítségével megnézhetik az intézményt, és egyben be is mehetnek a bölcsődés gyermekek által használt helyiségekbe, gyermekükkel együtt játszhatnak. Válaszokat kaphatnak a bölcsődei ellátással kapcsolatos kérdéseikre. Ez a találkozás leginkább a tájékoztatást, az érdeklődés felkeltését, információk átadását szolgálja.

A második alkalom a **„Bölcsődekóstolgató”**, melyre azok a családok kapnak meghívást, akiknek gyermeke bölcsődei felvételt nyert. A találkozás alkalmával a kisgyermeknevelőnek lehetősége nyílik a szülő-gyermek kapcsolat, a nevelési szokások elsődleges megfigyelésére, észrevételek gyűjtésére.

A bölcsődei beszoktatás előtt a kisgyermeknevelő meglátogatja a családot, melynek célja a gyermek megismerése. Családi otthonában közvetlenül, természetesen viselkedik a gyermek és a szülő. A gyermekkel való bánásmód megismerése segítséget ad a gyermek egyéniségéhez szabott nevelési módszerek alkalmazásában. Amennyiben a szülő elzárkózik

a találkozás elől, akkor az intézményben lévő tárgyalóhelyiség szolgál a nyugodtabb és bizalmasabb körülmények közötti beszélgetésre.
A családi élet az emberek intim szféráját érintik, ezért a kisgyermeknevelőnek a családlátogatás alkalmával a család ez irányú kéréseit mindenekfelett tiszteletben kell tartania.

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A nevelés, gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A gyermekben megvan az a képesség, hogy személyiségét önmaga építse fel. Minden gyermek jellemzője a világ megismerésének vágya. A személyiség fejlődésének az alapja az önállóság, az aktivitás és a szabadság. A személyiségének kialakulását saját tapasztalatok megszerzésével éri el. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye (ráutaltsága) miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődében minden gyermeknek joga van arra, hogy őt személyében elfogadják, joga van a megértő, tapintatos, tiszteletteljes és erőszakmentes bánásmódra.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. Ő a példakép a gyermek számára, a mintanyújtás szerepe részéről az értékek közvetítése. Lényeges a pozitív attitűd, az odafigyelés, a meghallgatás, a reagálás a gyermek reakcióira, megfelelő viselkedési minták nyújtása. Magyarázat a gyermek negatív cselekedeteinél, mivel a kisgyermek ezáltal szerez tapasztalatokat és alakítja ki viselkedési normáit. A kisgyermeknevelő nemcsak elvárásait, gondolatait, érzéseit közvetíti a gyermeknek, hanem törekszik arra is, hogy megjelenjenek, kimondhatóak legyenek a gyermek gondolatai, vágyai, érzései. A legfontosabb, hogy a gyermek megtapasztalja a szeretetet, az elfogadást, a szükségleteire való állandó reagálást, a gondoskodást. A kisgyermeknevelőnek tudatosan kell alkalmaznia a leghatékonyabb módszereket, eljárásokat, eszközöket, teendői a családokkal kapcsolatos feladatokra is kiterjednek. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

4.6. A biztonság és stabilitás megteremtése

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága (saját kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A személyi állandóság alapvető feltétele annak, hogy a gyermek és az őt gondozó felnőtt között meghitt érzelmi kapcsolat alakuljon ki. Ez a kezdeti szakaszban a szülőtől való elválást is nagymértékben megkönnyíti. Már az első naptól kezdve a „saját" kisgyermeknevelő fogadja a kisgyermeket a bölcsődében, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt. Felmenőrendszerben ő marad mellette, melynek eredményeként a gyerekeket saját pedagógusukhoz meghittebb, személyesebb kapcsolat fűzi. Ebben a rendszerben több figyelem jut minden kisgyerekre, akik ily módon érzik a fokozottabb törődést, az érzelmi biztonságot, a stabilitást.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, azok megvalósítását biztosítja, megteremtve a közösség és az egyes gyermekek biztonságérzetét, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást egyaránt.
A napirendi események mindennap ugyanabban az időben követik egymást, elősegítve a gyermek alkalmazkodását. A gondozási műveletek, valamint a különböző foglalkozások (anyanyelvi, vizuális, ének-zenei nevelés, mozgásfejlesztés) a szabadjáték, a szabad levegőn tartózkodás, az altatás mindennap azonos időben és sorrendben történnek.

4.7. A fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
A bölcsődébe kerülő kisgyermek nehézségeinek egyik forrása az, hogy el kell válnia otthoni környezetétől és az édesanyától, aki addig gondozta. A beszoktatás fokozatossága mellett nagy a jelentősége a szülő folyamatos jelenlétének.
A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködésen és a gyermek igényeinek figyelembevételén alapuló, kíméletes módszer. A gyermek és a

kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket az új környezet elfogadásában.

4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

Az egyéni bánásmód érvényesítésének elve a család, a kisgyermek, valamint a gyermek családban elfoglalt helyének a megismerésén alapszik. A kisgyermeknevelő a szülőkkel együttműködve, folyamatosan a gyermek egyéni tulajdonságainak (testi, lelki, szociális fejlődés jellemzői) és lehetőségeinek a figyelembevételével támogatja a személyiség kibontakozását. Az egyéni bánásmód alkalmazása – a kisgyermek szükségleteinek az előtérbe helyezésével – már a beszoktatás, az anyától való elszakadás időszakában elkezdődik. Az új környezet elfogadását nem lehet siettetni. A kisgyermekeknek más-más megküzdési stratégiájuk van, ezért el kell fogadni és támogatni, ha egy szülőnek vagy gyermekének ehhez hosszabb időre van szüksége.

A gyermek fejlődéséhez alapvető a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Minden bölcsődés kisgyermeknek éreznie kell a róla gondoskodó felnőtt elfogadását, akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagostól, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. Külön figyelmet kell szentelni a valamilyen ok miatt hátránnyal induló (szociális környezet, fejlődésbeli elmaradás, fogyatékosság) kisgyermekekre.

A kisgyermeknevelőnek meg kell ismerni a gyermek vallási, etnikai, nemzeti hovatartozását, és segíteni az identitástudat kialakulását, a saját és a más kultúrák, hagyományok megismerését és azok tiszteletben tartását.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges helyzetei. E helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A

professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásához.
Fontos, hogy a speciális csoportban dolgozó kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekeket önálló személyiségként fogadja el, gondozását-nevelését a gyermek egyéni igényeihez igazodva biztosítsa. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, így ebben direktebben kell részt vennie, mint a normál fejlődésű gyermekeknél.

4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A kisgyermeknevelő feladata a tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása. A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az aktivitás és az önállóság iránti vágy elősegítése.
A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítésével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

5. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei

5.1. Személyi feltételek

Az intézmény nagyon jó személyi feltételekkel rendelkezik, mely biztos alapot teremt a magas színvonalú szakmai munkához. Az NM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámait és létszámminimum normáit.

A **Csillagsziget Bölcsődében** a szakmai feladatokat az intézményvezetővel együtt 30 fő látja el, ebből 1 fő intézményvezető-helyettes, 1 fő gyógypedagógus, 2 fő gyógypedagógiai asszisztens, 20 fő kisgyermeknevelő, 5 fő bölcsődei dajka. Jelenleg 13 fő kisgyermeknevelő rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

Az **Újhegyi Bölcsődében** a szakmai feladatokat 1 fő tagintézményvezető, 6 fő kisgyermeknevelő és 3 fő bölcsődei dajka látja el.

További foglalkoztatottak a bölcsődékben:

Csillagsziget Bölcsőde

1 fő gazdasági ügyintéző

1 fő élelmezésvezető-dietetikus

4 fő szakács

6 fő konyhai kisegítő

1 fő mosónő

1 fő technikai kisegítő

Újhegyi Bölcsőde

1 fő gazdasági ügyintéző

2 fő konyhai kisegítő

5.2. Tárgyi feltételek

Csillagsziget Bölcsőde

Az NM rendelet 11. számú melléklete rendelkezik a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről.

A gyermekek által használt helyiségek – alapterület, tárgyi felszereltség tekintetében – alkalmasak az önfeledt játékra, pihenésre, étkezésre, tisztálkodásra. A bútorok, használati eszközök megfelelőek, a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják.

Egy gondozási egység két csoportszobából, fürdőszobából és gyermeköltöztetőből áll, ahol 24-28 kisgyermek elhelyezésére van lehetőség.

A fürdőszobák kapcsolódnak a gyermeköltözőhöz és a csoportszobákhoz. Úgy lettek kialakítva, hogy a szobaajtóból is teljesen átlátható az egész tér, így a gyermekek fürdőszobai tevékenysége figyelemmel kísérhető. Az önállósodásukat segítő berendezési tárgyak és eszközök a kisgyermekek méreteihez és fejlettségükhöz igazodnak.

A gyermekszobák mérete, alapterülete: 44 m^2. Az előírás egy gyermekre 3 m^2.
A csoportszobák teljes alapterülete közvetlen természetes megvilágítású, falaik világosak, meleg színűek, a mennyezet fehér, a világítás közvetett káprázásmentes, megtörtént bennük a világításkorszerűsítés. A gyermekek szobái CIBÓ bútorzattal vannak berendezve, az asztaloknál állítható az asztalmagasság, a gyermekszékek az előírásnak megfelelőek. A gyermekek játékai nyitott játékpolcon, számukra elérhető magasságban vannak elhelyezve, különböző méretű és fajtájú (gyékény, műanyag, fa) tárolóedényekben.
A játékkészlet az egészségügyi és pedagógiai szempontokat is figyelembe véve áll a gyermekek rendelkezésére.
A napközben elfáradt kisgyermekek számára pihenősarkok vannak kialakítva mindegyik csoportszobában.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását megkönnyítő, fejlesztésüket elősegítő tárgyi környezet kialakítása önkormányzati és szülői támogatással valósulhatott meg. A gyermekek komplex fejlesztését szolgáló fejlesztő eszközök megfelelő mennyiségben és minőségben állnak a szakemberek rendelkezésére (Ayres terápiás, konduktív eszközök, a gyermekek étkezését, önkiszolgálását segítő speciális eszközök).
A bölcsőde által biztosított helyiségek, melyeket a fejlesztésekre részben/egészben igénybe vehetnek a szakemberek: fejlesztő szoba, csoportszoba, sószoba, tornaterem, logopédiai fejlesztő szoba, folyosó.

A speciális csoportszobában rendelkezésre álló eszközök

Nagymozgást fejlesztő- és segédeszközök	Finommotorikát fejlesztő eszközök	Hallás-, és ritmusfejlesztő eszközök
- bordásfal, - kapaszkodó - terápiás labdák - különböző méretű labdák - tornapad - tornaszőnyeg - tüskés labdák - golyófürdő - kisméretű csúszda - Body-roll hengersor, - érzékelő korongok - golyófürdő - egészalakos tükör	- vastag háromszögceruza - zsírkréta - gyurma - festékek, szivacsok, ecsetek - Montessori torony - tálak, kiskosarak - játszókendők - pohársorozat - fakockák különböző méretekben - berakótáblák - fagolyók, fűzőszál - egyéb szenzomotoros fejlesztő eszközök	- csörgő labdák, csörgő - csengő - triangulum - cintányér - dob

Az udvar, játszókert

A gyermekek szabad levegőn történő játékát, mozgásigényének kielégítését szolgálja. Minden gondozási egységhez külön játszóudvar tartozik, ahol a rögzített és mobil játékeszközök, homokozók egyaránt megtalálhatóak. 2019-ben minden gondozási egységre került telepített csúszda, háromszög mászóka, és egy kisház, amelyben önfeledten játszhatnak a kisgyermekek. A homokozók árnyékolóval felszereltek. Az udvari mobil játékeszközök tárolása az udvari játékraktárban történik.

A balesetek megelőzése érdekében az elmúlt években több fát ki kellett vágatni, melynek hatására csökkent az egyes egységekhez tartozó, árnyékot adó területek nagysága. Új fák ültetése vált szükségessé. Az udvaron található növényzet a gyermekek számára nem mérgező, nem okoz balesetet. Az összes gondozási egységben a teraszok felett az árnyékolás is biztosítva van elektromos napellenzővel.

A dolgozók szociális helyiségei: étkező, öltöző, mosdó, zuhanyzó. Az intézmény rendelkezik orvosi szobával, tárgyalóteremmel, irodákkal.

Újhegyi Bölcsőde

A tagintézmény korszerűen felszerelt melegítőkonyhával, ebédlővel, kisgyermeknevelői szobával, öltözővel-zuhanyzóval, irodákkal, valamint mosodával rendelkezik. Fejlesztőszoba is kialakításra került az épületben, így megvalósulhat az átlagostól eltérő fejlődésmenetű gyermekek hatékony habilitációja.

Az egész tagintézményben kívül-belül a zöld, a narancs és a sárga színek dominálnak, ennek megfelelően a három tágas csoportszobában is egyenként a zöld, a narancs és a sárga szín érvényesül. A szobák bútorzata is színvilághoz igazodva ízlésesen, megfelelő mennyiségben, a kisgyermekek méreteihez igazítva került berendezésre. A játékeszközök az előírásoknak és a gyermekek életkorának megfelelően elegendő mennyiségben, kiváló minőségben, pedagógiai és egészségügyi szempontokat figyelembe véve lettek összeválogatva.

A bölcsőde játszóudvara tágas, füvesített, a mobil játékeszközök tárolására udvari játéktároló szolgál. Mozgásfejlesztő eszközök, motorok, futóbiciklik, libikókák, és egy homokozó szolgálja a gyerekek igényeit. A teraszok felett az árnyékolás elektromos működésű ponyvákkal van biztosítva, melyek szintén zöld, narancssárga és sárga színűek.

6. A bölcsődei nevelés feladatai

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak a biztosításával a 0-3 éves átlagos fejlődésű és a 0-6 éves sajátos nevelési igényű gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése; a hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés; a sajátos nevelési igényű és korai fejlesztést-gondozást igénylő gyermek habilitációjának segítése a gondozás, a nevelés, az egyéni és csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A család az a környezet, amelyik a legközvetlenebb módszerrel hat a kisgyermek fejlődésére. A szülők két – egymást kiegészítő – módon befolyásolják gyermekük fejlődését: egyrészt a gyermeknek adott feladatokkal, a viselkedésére való reakciójukkal, az általuk nyíltan vagy burkoltan támogatott értékekkel, másrészt a mintaként működő viselkedésmodelljeikkel formálják a gyermek kognitív teljesítményét és személyiségét.
A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti jó együttműködés elengedhetetlen feltétele a kölcsönös bizalom és tisztelet. Az intézmény és a család közös célja kell, hogy legyen a gyermekek harmonikus testi-lelki fejlődésének elsődlegessége. E cél elérésében segíthet, ha a családok már a bölcsődei élet megkezdése előtt minél több információval rendelkeznek az ellátásról. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

6.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A biztonságos környezet, a jól szervezett és egyben rugalmas napirend a gyermekek egészségvédelmét és az egészséges életmód megalapozását szolgálja, melynek részét képezi a megfelelő kultúrhigiénés szokások kialakítása. A kisgyermeknevelő a napirendet – a

gyermekek harmonikus testi-lelki fejlődése érdekében – folyamatosan a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, az egyéni szükségletekhez és az évszakok váltakozásához igazítja. Elkészítése a bölcsődei szakembertől szakmai hozzáértést, a gyermek fiziológiás és pszichés szükségleteinek ismeretét, a családtól pedig nagyfokú együttműködést kíván.

Az egészséges növekedéshez és fejlődéshez elengedhetetlen feltétel a kiegyensúlyozott étrend. Kiemelten fontos figyelembe venni a korosztály speciális tápanyagigényét mind az intézményi, mind a családi étkezések tervezésekor. Saját főzőkonyhával rendelkezünk, így az ételeket helyben készítjük el. A gyermekek részére az étlapot - a közétkeztetési rendeletben előírtak alapján - az intézmény dietetikusa állítja össze.

Az étkezésnek kultúrája van és ebben a családnak és a bölcsődének fontos feladata a gyermekek ízlésének formálása, a változatos ételek és ízek megismertetése. A gyermekekkel közvetlen kapcsolatban lévő kisgyermeknevelőknek nagy szerepe van ebben a bölcsődei kóstolások, az ételek bemutatása, kínálása során példamutatással. Közkedveltek az ételbemutatók, szülői kóstoltatások, melyeket évente kétszer (június és november) tartunk. A rendezvényen a gyermekek hozzátartozói is megismerkedhetnek a számukra kevésbé vagy egyáltalán nem ismert ételekkel. Receptekkel, főzőbemutatóval, kóstolásokkal minél szélesebb körű tájékoztatást próbálunk biztosítani a szülők számára. A helyes, egészséges táplálkozásra nevelés kulcsfontosságú feladat, ennek elveit ügyesen, okosan „tálalva" kell segíteni esetenként az ételkészítésbe bevonni a szülőket, gyermekeket. Nagy probléma, hogy a gyermekek többsége bölcsődébe kerülésük előtt egyáltalán nem, vagy csak időnként ittak vizet, folyadékként teát, üdítőket kaptak. A kisgyermeknevelők egyik legnagyobb kihívása, hogy a kisgyermekekkel elfogadtassák az ivóvizet. A szobákban, jól látható helyen mindig bent van egy kancsó víz, hogy a gyermekeket a nap folyamán többször kínálhassák. Terveink között szerepel játszóudvaronként egy-egy ivókút felszerelése. Legnagyobb jelentősége talán a késő tavaszi és nyári hónapokban lenne, amikor a nagy melegben – ha mindig a gyermekek látókörében van – akkor talán hamarabb kedvet kapnak szomjúságukat vízzel oltani.

A csecsemő és kisgyermek egészséges fejlődéséhez friss levegő, napfény kell. A hőmérséklet ingadozása, a levegő áramlása serkenti a bőr működését, és ezzel befolyásolja az egész szervezet működését. A gyermek edzettebbé válik, jobb lesz a hőszabályozása, jobban tud alkalmazkodni a környezet hőmérsékleti változásaihoz. Ritkábban betegszik meg, és könnyebben birkózik meg a betegségekkel. A táplálkozás mellett ezért nagyon fontos, hogy a gyermek minél több időt töltsön a szabadban, nagymozgás igényét megfelelő mértékben ki tudja elégíteni.

Amennyiben az időjárás engedi, a gyermekek a délelőttök egy részét mindig a szabadban töltik. Kevésbé barátságos időben az épületen belül is tudunk helyet és időt biztosítani a nagymozgásos játékokra. A csoportok egymással egyeztetve használhatják a mozgásfejlesztő eszközökkel megfelelően felszerelt tornaszobát és a golyófürdő medencét. A hosszú folyosó remek lehetőség a gyermekeknek a lábbal hajtható autók használatához, mely szintén hozzájárul a mozgásigény kielégítéséhez.

6.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A szociális készségek teszik lehetővé, hogy a gyermekek a társaikat – együttműködéssel, segítéssel, az érzelmek megosztásával, a másik szempontjainak megértésével és a problémák megoldásával – befolyásolni tudják. A szociális „ügyességgel" összefüggésben áll a szociális kogníció, amely révén a gyermek ismereteket szerez a társas világról, az emberekről és a kapcsolatokról.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy segítse a társas kapcsolatok alakulását, az együttélési szabályok elfogadását, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődését; biztosítsa a kommunikatív képességek fejlődését a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása). Részéről elengedhetetlen az érzelmek kifejezésére való ösztönzés, a pozitív, bátorító üzenetek közvetítése, valamint az elvárások, és határok pontos, érthető megfogalmazása.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, elhanyagolt gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődését a kisgyermeknevelő segíti, szükség esetén más szakemberek segítségét kéri.

6.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermeki érdeklődés felkeltése, megtartása, erősítése, a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek alkalmával a kisgyermeknevelő ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és az élmények feldolgozását. Támogatja a próbálkozást és a kreativitást, az önálló választás és a döntési képesség kialakulását. A kisgyermeknevelőnek biztosítania kell a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő tevékenységeket (környezeti nevelés, anyanyelvi nevelés, ének-zenei és vizuális nevelés, mozgásfejlesztés), bővítenie kell a

kisgyermek érdeklődési körét. A közös tevékenységek során pozitív viselkedési és helyzetmegoldási mintákat kell adnia, melyeket a gyerekek megtanulhatnak. Feladata, hogy támogassa a kreativitást, az önálló aktivitást, biztatnia a kisgyemekeket az önálló véleményalkotásra. Segítenie szükséges a bölcsődés gyermek döntésre, önálló választásra való képességének fejlődését. A kisgyermeknevelőnek bátorító odafigyeléssel kell megteremtenie a lehetőséget, hogy a gyermek önkifejezése fejlődjön. Az alapvető ismeretek átadásán, és a tájékozódás segítésén túl feladata még az élmények, tapasztalatok feldolgozásának megkönnyítése.

7. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon a helyes, tapintatos és figyelmes kapcsolatkezelés kialakításához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

7.1. Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. Az új ismeretek nyújtását a gyermek önként választott tapasztalatszerzésének, felfedező játékainak rendeljük alá.

A tanulás folyamatjellegéből következik, hogy az előzetes tapasztalatoknak és tudásnak döntő befolyása van arra, hogy mi az, amit képes a gyermek megtanulni. A kisgyermeknevelőnek tiszteletben kell tartani, hogy a gyermekek között érdeklődés, tanulási stratégia, tanulási típus tekintetében megmutatkozó különbségek léte természetes, nevelői munkájának alapja a gyermek megismerése.

Az elsődleges fizikai és érzelmi biztonság megteremtése pedig biztosítja, hogy a gyermek, érdeklődéssel forduljon környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás formái a kisgyermekeknél az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a felnőtt-gyermek interakcióból adódó ismeretszerzés és szokáskialakítás. Lényeges a kisgyermeknevelő részéről a példamutatás, mintaadás, hisz ő a „példakép" a gyermek számára.

A kisgyermekkori tanulás nélkülözhetetlen eleme a beszéd. A kommunikációs képességek fejlődésének feltétele a támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek interakciók. A magyarázat, mint pedagógiai módszer alkalmazása nélkülözhetetlen a

bölcsődés gyermekeknél, konfliktusok esetén a viselkedési szabályok tisztázása során tanulják meg a helyes interakciós mintákat.
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra szoruló kisgyermek esetén a kisgyermeknevelőnek szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt igényel a tanulás.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: **a gondozás és a játék.**

7.2. Gondozás

Minél kisebb a gyermek, a kisgyermeknevelő munkájának annál jelentősebb részét töltik ki a gondozási tevékenységek. A nevelés-gondozás neveléstani aspektusai elégítik ki a gyermek biztonsági, szeretet, megbecsülési és önmegvalósítási szükségleteit, melyek alapját a testi szükségletek kielégítése biztosítja. Bensőséges interakciós helyzet gyermek és kisgyermeknevelő között. A gondozás része a nevelőmunkának, ha nem megfelelő, gátolja a személyiség alakulását. A kisgyermeknevelőnek a csoport és azon belül a gyermek napirendjét úgy kell elkészíteni, hogy elegendő ideje legyen a bensőséges, interakciós helyzet megteremtésére.
A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érezze a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

7.3. Játék

A játéktevékenység a személyiségfejlődés tere és tükrözője. A játékban fejlődik a kisgyermek mozgása, megismerő funkciói, gondolkodása, kapcsolatteremtő képessége, érzelmi élete. A gyerekek addig és olyan tevékenységet folytatnak a játékkal, ami pillanatnyi érzelmi szükségletüknek megfelel, kérdéseikre választ kapnak és kíváncsiságukat kielégíti. Ha eléggé motivált, kíváncsi és érdeklődő a gyermek, minden helyzetben képes játszani.

A gyermekek életkori és egyéni sajátosságait ismerve teremtjük meg azokat a feltételeket, amelyek a funkciók gyakorlásához adnak lehetőséget oly módon, hogy a gyermek érdeklődése, aktivitása hatékonyabb legyen. Feladatunk, hogy a gyermekeket hozzásegítsük ahhoz, hogy önállóan, elmélyülten és tartalmasan tudjanak tevékenykedni, a belső indítékaiknak eleget tudjanak tenni.

Összehangoltan biztosítjuk az optimális fejlődéshez szükséges körülményeket, feltételeket már a tervezés során kialakult elképzeléseknek, céloknak megfelelően. Ennek érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a csoportszoba berendezésére, a játékok érdeklődést felkeltő elhelyezésére. Törekszünk a legmegfelelőbb napirend kialakítására, mely a lehető legtöbb és leghosszabb játékidőt biztosítja a szobában is és az udvaron is. Az a gyermek játszik nyugodtan, aki biztonságban érzi magát.

Az elmélyült, nyugodt játék feltételei:

- a nyugodt légkör,
- a kisgyermeknevelői állandóság,
- a szoba megfelelő berendezése,
- a játékok megfelelő elhelyezése,
- a gyermekek életkorának megfelelő fajtájú és mennyiségű játék,
- az öntevékenység és a szabad választás lehetősége,
- a gyermekek fejlődésének és kreativitásának támogatása,
- a felnőtt odafigyelése, elismerése, esetenként ötletadása, az együttjátszás, a közös tevékenység során nyújtott viselkedési és helyzetmegoldási minták.

7.4. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgásaktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban. A csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a

szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek a nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

7.5. Vers, mese

A mesehallgatás a gyermekek egyik legtermészetesebb igénye, lételeme. A vers és a mese óriási hatással van a kisgyermek érzelmi és kognitív fejlődésére. A gyermek, különböző életkorban más-más mondókát, éneket, mesét, verset képes befogadni. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségi szintjéhez, hangulatához, valamint az évszakokhoz, ünnepekhez igazodnak válogatásaink.

Mese, vers jelentősége

- derűs, nyugodt, családias légkört teremtenek a csoportban,
- hatnak a gyermekek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére,
- fejlesztik a figyelem, az emlékezet, a beszéd, a gondolkodás, és a képzelet készségeit,
- érzelmi biztonságot eredményeznek, mely egyben kiindulási feltétel is,
- fejlődik a gyermekek emberismerete, empátiás készsége,
- gazdagodik a gyermekek szókincse,
- segítik a külvilág és a belső érzelmek megértését, elfogadását.

A mesék, versek világa az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb eszköze. A mesélés, verselés, képeskönyv nézegetés bensőséges helyzet, amely a kisgyermek számára érzelmi biztonságot ad. Bölcsődénkben a népmeséknek és a gyermekirodalmi műveknek egyaránt helye van, melyet nagy odafigyeléssel válogatunk össze. Ezt a szemléletet követjük a mondókák és a zenei anyag válogatásánál is.

7.6. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam- és ritmushangszerek hallgatása,

megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére. A gyermekek személyiségfejlődése szempontjából létfontosságú gyermekjátékok, mondókák megtanítása nagyobb részt a bölcsődében történik. Kiemelt célunk, hogy a kisgyermekeket minél érzékenyebbé tegyük a környezet hangjai iránt, és énekes, hangszeres játékkal, az együtténeklés örömével gazdagítsuk érzelmeiket. Az egyszerű mozgással kísért ölbeli játékok nagy részét a magyar népi mondókák közül válogatjuk össze. A mondóka és dalanyagunk a gyermekek életkorához igazodik. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez, segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, valamint a hagyományok megismerését és továbbélését.

7.7. Bábozás

A jó bábjáték fejleszti a gyermek képzeletét, erősíti a megosztott figyelem tartósságát, az emlékezetet, a gondolkodási folyamatokat. Fejlesztő hatással van a beszédkészségre, erősíti a szeretetet, a nyíltságot, a bátorságot. Fejleszti az érzelemvilágot, az erkölcsi, esztétikai érzéket.

A zene és a báb kapcsolata nagyon szoros. A gyermek a bábot, miután kezébe kapja, önkéntelenül mozgatni kezdi. Ez az ősi ösztön készteti őt tovább arra, hogy a ritmus és a zene által olyan empatikus képesség birtokába jusson, hogy megjeleníthesse saját vágyát, gondolatát, vagy éppen szavak nélkül, csak a zenére és ritmusra támaszkodva oldhassa feszültségét, szorongását.

Sok ismeretet is közvetíthet a báb. A beszélgetés és a közlés különösen a bölcsődés gyermekeket köti le. A báb szemléletesen élményt adóan kerekítheti egy történésbe az egyébként esetleg szürke témát is. Elvontabb témát „megfoghatóvá" tehet.
Minden csoportszobában az alapjátékok közt szerepel a „bábos kosár". Ebben megtalálhatóak az ujjbábok és kesztyűbábok.
Színesítve a bölcsődei életet, a különböző eseményekhez, pl. gyermeknap, családi nap 3-4 kisgyermeknevelő, egy-egy mesét kelt életre a bábok segítségével a családok nagy örömére. Részlegenként havonta egy-egy bábmesét adnak elő a kisgyermeknevelők a bölcsődei csoportokban, vagy az udvaron.

7.8. Alkotó tevékenységek

Az ábrázolás a gyermek első alkotó tevékenysége. A gyermek számára az alkotótevékenység játék, amit mindig örömmel végez. Az ábrázolás érdekes témáival a gyermek figyelme fejleszthető. Élmények hatására érdeklődésük szélesedik, sikerélmények hatására ábrázoló- és alkotóképességük fejlődik. A gyermeki ábrázolás speciális játéktevékenység.
Intézményünkben már e korai életszakaszban is lehetőségük van a gyerekeknek kipróbálni a különböző technikákat, a festést, rajzolást, vágást, ragasztást, gyurmázást. Megismerkedhetnek különböző anyagok tulajdonságaival, használatuk lehetőségeivel és módjaival.
Ebben a korban az első rajzi próbálkozások nem tudatosak, a gyermek első irkafirkáinak nem az ábrázolás a célja. Ezek az élvezetes motorikus cselekvés egyik formáját képzik. A mozgás öröme kiegészül azzal az örömmel, hogy a karok ide-oda mozgatásának látható nyomai maradnak. A firkálás nemcsak papíron történhet. Lehetőséget adunk rá a homokozóban, aszfalton, nagy csomagolópapíron, lemosható felületeken. Rajzolunk ceruzával, zsírkrétával, aszfaltkrétával, festünk ujjal, lábbal, ecsettel.
Megismerkedhetnek a gyerekek az olló használatával, a tépés és ragasztás technikájával.
Az ábrázolás másik fontos területe a mintázás, ahol térbeli formákkal "dolgozunk". Ennek a tevékenységnek is teret engedünk a csoportszobában és a szabadban egyaránt. Gyúrunk, sodrunk, dagasztunk gyurmával, só-liszt gyurmával, süteménytésztával, homokkal.
Az öröm forrása maga a tevékenység, nem pedig az eredmény. A kisgyermeknevelők biztosítják a tevékenységekhez szükséges eszközöket, bemutatják a különböző technikákat, és segítséget nyújtanak.

7.9. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. virághagyma fejlődésének megfigyelése, virághlocsolás, gyümölcsnap előkészítése, falevelek gyűjtése stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

Bölcsődénkben készítettünk magas ágyást a gyerekeknek, melyben paradicsomot, salátát termesztünk és a csoportok hetenkénti váltásban rendszeresen locsolják, gondozzák a zöldségeket, figyelik fejlődésüket. Az érett zöldségeket együtt leszedik, megnézhetik, megtapinthatják, megszagolhatják, megkóstolhatják a gyerekek. Minden kisgyermek örömmel vesz részt ebben a tevékenységben, átélik az „én csinálom" élményét, valamint a közös munkálkodás fontosságát.

7.10. Ünnepek és hagyományok

Az ünnepek, a hagyományok megjelenését, formáját, tartalmát a család és az intézmény kapcsolata, a szülői attitűd, a szülők és az intézmény nyitottsága határozza meg. Bölcsődénkben célul tűztük ki, hogy a szülőkkel és a gyermekekkel megismertessük a magyar népi hagyományokat.

A népi kultúra értékei évszázadok alatt csiszolódtak ki. A hagyomány és a népi kultúra átadása a szerteágazó, egymásra épülő és egymással komplex módon összefüggő tevékenységrendszerek folyamatában valósul meg. Valljuk, hogy a hagyományt nem tanítani, hanem „élni" kell.

A bölcsődés gyermek számára nem kell értelmezni a szokást, nem fontos magyarázatot keresni, koruknál fogva nem is értenék. Hangulatuk, érzelmi töltetük által válik fontossá az ünnep a gyermek számára. Az általunk megismertetett hagyományokba fog belenőni. Belső igénnyé válnak ezek az ünnepek, és felnőtt korában ezeket a hagyományokat fogja majd a következő generációnak átadni.

Az ünnepek fejlesztőhatása, jelentősége felnőtt és gyermek életében egyaránt meghatározó:

- pihenést, feltöltődést jelent,
- fontos közösségformáló hatás,
- szocializációs funkciója: családtagok, testvérek együttléte, empátia, viselkedéskultúra, bizalom, alkalmazkodás,
- érzelmi nevelés szempontjából a gyönyörködés, rácsodálkozás,
- várakozás, kíváncsiság, tudásvágy,
- esztétikai hatás.

A családoknak egyre több lehetőséget biztosítunk, hogy gyermekeikkel, családtagjaikkal, barátaikkal részesei lehessenek a bölcsődében hagyományokhoz, jeles ünnepekhez köthető programoknak. Ilyenkor, de a mindennapokban is igyekszünk minél több természetes anyaggal megismertetni a gyermekeket. Kézműves kreatív foglalkozásokon előtérbe helyezzük a csuhé, gyékény, agyag, gyapjú stb. természetes anyagok felhasználását.

Családi programok a bölcsődében:

- „Tök"életes Nap
- Adventi készülődés
- Húsvéti szöszmötölő
- Gyermeknap
- Családi Nap

8. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

8.1. A bölcsőde működési rendje

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek a munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő, illetve az onnan visszautazás időtartamát.
Napi nyitvatartási idő a **Csillagsziget Bölcsődében** 11,5 óra, reggel 5:30-tól délután 17:00-ig. A nyitva tartás ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepnapokon, hivatalos munkaszüneti napokon, valamint a Bölcsődék Napján (április 21.) zárva tartunk, de igény esetén ügyeletet biztosítunk ezen a napon. Nyáron és december végén a két ünnep közötti napokon zárva tartunk a fenntartó jóváhagyásával.
Ahhoz, hogy a gyermekek intézményes keretek közt is jól érezzék magukat, új környezetükben eligazodjanak, elengedhetetlen a szakmai munka gondos tervezése, mely a vezetői és a szakmai feladatokat ellátó dolgozóknak egyaránt a kötelessége.

Az **Újhegyi Bölcsődében** a napi nyitvatartási idő szintén 11,5 óra, reggel 5:30-tól délután 17:00-ig. Az intézmény működési rendje a Csillagsziget Bölcsődével megegyező.
A tagintézmény megnyitásával lehetőség nyílik a nyári leállás alatti ügyelet biztosítására, így a két intézmény különböző időpontokban fog leállni.

8.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát az NM Rendelet 46. §-a határozza meg. A bölcsődei gyermekcsoport létszáma 12-14 fő, kétéves korig 12 fő, kétéves kor felett 14 főig emelhető.
A **Csillagsziget Bölcsődében**, 6 csoportban 12 fő, 2 csoportban 14 fő lehet a létszám. Egy kisgyermeknevelő maximum 6-7 gyermeket láthat el. A magasabb létszám szakmailag nem elfogadható. Nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.
A csak speciális nevelési igényű kisgyermekeket gondozó csoport létszáma 6 gyermek.

Az **Újhegyi Bölcsődében** mindhárom csoportba 12 fő gyermek vehető fel, amennyiben korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, illetve sajátos nevelési igényű gyermek is felvételre kerül, csökkeni fog a gyermekek felvehető létszáma.

8.3. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A bölcsőde a gyermek számára az első találkozás a családi közegen kívüli formális szocializációval, ezért nagyon fontos, hogy milyen tapasztalatokat szerez.
Az anyától való elszakadás hosszú folyamat. A gyermeknek és a szülőnek is egy nagyon nehéz időszak ez, ezért fontos, hogy megfelelő segítséget kapjanak. A gyermek életében ez egy fordulópont, hiszen a nap legnagyobb részét édesanyja nélkül egy „ismeretlen világban" kell majd eltöltenie. Megrémiszti a változás, fizikailag-lelkileg egyaránt megviseli. A kisgyermeknevelőnek szakmai tudásával, empátiájával kell a gyermeket átsegítenie ezen az időszakon. Minden kisgyermek másként dolgozza fel a közösségbe illeszkedés nehézségeit, ezért tiszteletben kell tartani az ő válaszreakcióját a megváltozott helyzetre. Éreznie kell, hogy nincsen egyedül a bánatában, hogy bármikor vigaszt kaphat a jelenlévő felnőttől. A kisgyermeknevelő a beszoktatás előtt a gyermeket otthonában meglátogatja, így bölcsődébe lépésekor nem fogadja teljesen idegen arc. Így a kisgyermeknevelő is ismerősként üdvözölheti a szülőt és gyermekét. A szülővel történő fokozatos, kéthetes beszoktatás a családokkal való szoros együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, vagy az apa jelenléte személyes biztonságot nyújt, megkönnyíti a kisgyermek számára az új környezethez való alkalmazkodást. Fokozatosan kell felépíteni az otthoni rendszerből való kilépést, mindig a gyermek reakciója a mérvadó. Ennek ismeretében tudja a kisgyermeknevelő a következő mozzanatokat megtervezni, a beszoktatási tervet esetleg módosítani a kisgyermek igényeihez igazodva. Optimális, ha a gondozási feladatokat a szülő fokozatosan adja át a kisgyermeknevelőnek, mindig szem előtt tartva a gyermek reakcióit, igényeit, érzelmeit. A beszoktatás során, de a későbbi időszakban is nagy jelentősége van az úgynevezett átmeneti tárgyaknak, melyet a kisgyermek, amikor szükségét érzi, magánál tarthat. A kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermek számára mindig hozzáférhető helyre tegye ezeket a biztonságot, az otthon szeretetét nyújtó tárgyakat, játékokat.

8.4.„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A megfelelő testi-lelki-értelmi fejlődés feltétele a biztonságot adó, személyes jellegű felnőtt-gyermek kapcsolat.

A „saját kisgyermeknevelő"-rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz.
A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, a gyermek törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.
A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a nevelője (felmenőrendszer). Az ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját" gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját" kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

8.5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos nevelés-gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.
A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg.
A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele. Megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók jól összehangolt munkája. A csoportok napirendje az öltöztető helyiségben van kifüggesztve, ahol a szülők is láthatják.
A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendje alapján készül el.

9. A bölcsőde együttműködése

9.1. Együttműködés az intézményekkel

Bölcsődénk kiemelt kapcsolatot tart fenn a városban lévő óvodákkal. A kölcsönös érdeklődés révén lehetővé válik egymás munkájának, céljainak megismerése, megértése. Az együttműködés segíti a bölcsődéből távozó kisgyermekek óvodai beilleszkedését.

A bölcsőde, mint korai intervenciós színtér, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése érdekében együttműködik a Komárom- Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, de legfőképpen annak Tatai Tagintézményével, és az általuk foglalkoztatott fejlesztő szakemberekkel.

Jó kapcsolatot alakítottunk ki a védőnőkkel és a gyermekorvosokkal a gyermekek egészségesebb felnövekedése érdekében.

Szükség esetén a gyermekek védelme érdekében jelzést küldünk a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatalnak.

A gyermek veszélyeztetettségének észlelésekor jelzést küldünk a Szociális Alapellátó Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának.

Szakmai fejlődésünk érdekében együttműködünk a Bölcsődék Országos Egyesületével, valamint a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetével.

Felsőoktatási intézmények közül a Soproni Egyetemmel állandó kooperációs kapcsolatban állunk gyakorló bölcsődeként.

Minél jobb kapcsolatot próbálunk kialakítani a megyében található bölcsődékkel.

9.2. Együttműködés a családokkal

A szülők és a kisgyermeknevelő folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A szülő ismeri legjobban gyermekét, ő tudja közvetíteni a kisgyermeknevelő felé gyermeke szokásait, szükségleteit, igényeit. Ezzel a közvetítéssel nagyban segíti a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő holisztikus szemlélettel rendelkező szakemberként tudásával, tapasztalataival tudja segíteni a családokat gyermekük nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, konstruktív kommunikáció.

A kapcsolattartásnak két formája van:

- Személyes: szülői értekezlet, családlátogatás, beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, egyéni beszélgetés, szülőcsoportos beszélgetések
- Írásos: családi füzet, faliújság.

9.2.1. Személyes kapcsolattartási formák

Szülői értekezlet

A szülői értekezleten az intézményvezető tájékoztatja a családokat a bölcsődében folyó szakmai munkáról, az éves nevelői programról, nevelési-gondozási feladatokról, ismerteti az előírásokat, és a Házirend fő pontjait. A szülők – a bölcsődei ellátással kapcsolatban – nagyon sok, magukban megfogalmazott kérdésre kaphatnak választ. A szülői értekezleten az intézményvezető bemutatja a szülőknek a kisgyermeknevelőket, akik a családokat a csoportszobába kísérik, tájékoztatják őket a bölcsődei szokásokról, megmutatják a bútorokat, tárgyi eszközöket, beszélnek az egyéni szokásokról. A beszoktatás időpontját beütemezik, illetve a beszoktatást megelőző családlátogatásokat is megtervezik a szülőkkel egyeztetve.

Családlátogatás

A családlátogatás a gyermek bölcsődébe kerülése előtt történik. A kisgyermeknevelők együtt látogatják meg a családot. Tájékozódnak a gyermek napirendjéről, szokásairól, egyéni sajátosságairól, viszonyulásáról a családtagokhoz, idegenekhez. Törekedni kell arra, hogy minél több információhoz jussanak a kisgyermeknevelők a gyermek eddigi életének fontos eseményeiről, a szülők nevelői stílusáról, a család érzelmi légköréről, családon belüli kommunikációról. A jövőbeli „saját kisgyermeknevelő" tájékoztatja a családot a bölcsődei szokásokról, napirendről, teendőkről, családi programokról, azok jelentőségéről. Részletes tájékoztatást ad a beszoktatás menetéről, a teendőkről ezzel kapcsolatban, átadja az írásban előre elkészített beszoktatási tervezetet, hogyan valósul meg napi lebontásban kettőjük feladata. A szülőnek ez nagy könnyebbséget jelent, mert jobban fel tud készülni a napi történésekre. A család felmerülő kérdéseire kielégítő választ ad, megnyugtatja őket, hiszen

bizonyára félelemmel tekintenek az elkövetkező eseményekre. Fontos a kisgyermeknevelő részéről a szemléletbeli rálátás a lényegi dolgokra, a nyitottság, és az elfogadó képesség a szülők felé. A kisgyermek otthon, biztonságos környezetben találkozik a kisgyermeknevelőkkel, így hamarabb feloldódik irányukba, a bölcsődében is könnyebb lesz a beilleszkedése. A szülők is hozzájuthatnak olyan információhoz, mely számukra is könnyebbé, elfogadhatóbbá teszi a beszoktatási időszakot. Fontos szerep jut nekik, hiszen ők is tudnak könnyíteni, illetve nehezíteni gyermekük helyzetén. A kisgyermeknevelőnek sugallnia kell a szülők felé, hogy ők nagyon fontosak ebben a folyamatban és csak együttműködve, egymást segítve tudnak a gyermeknek segíteni a bölcsőde elfogadtatásában.

Szülőcsoportos beszélgetés

A szülőcsoportos beszélgetések célja, hogy a szülők szülői kompetenciája megerősödjön, valamint család-bölcsőde kapcsolatának elmélyítése. A szülők nyíltan, őszintén elmondhatják a gyermeknevelés során megélt problémáikat, dilemmáikat, ugyanakkor örömeiket, pozitív élményeiket is. A kisgyermeknevelők indirekt módszerekkel közvetítik a gyermekközpontú, hatékony nevelési módszereket, egyéni tapasztalataikat. Kötetlen beszélgetésre ad lehetőséget a szülő-kisgyermeknevelő kapcsolatának elmélyítésére, illetve a szülők egymás jobb megismerésére. A beszélgetések hatására ötvöződik a család és a bölcsőde nevelő hatása, a közös élmények hozzájárulnak a szülői közösségek kialakításához. A szülőcsoportos beszélgetések a szülőnek megértést, biztonságérzetet, a negatív érzések csökkenését, a szülői szerep erősödését, hatásos nevelői eljárásokat, problémakezelést, probléma megoldást, információt, ismereteket és szemléletváltozást nyújthatnak.

Beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor

A szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják egymást az otthon, illetve a bölcsődében történt eseményekről. Ezek az információk lényegesek, mert ezek tükrében megérthető a gyermek esetlegesen eltérő viselkedése. Reggelente többnyire a szülő mondja el a gyermekét érintő fontosabb tudnivalókat. A gyermek hazamenetelekor ez a kommunikáció-áramlás megfordul és inkább a kisgyermeknevelő beszél az aznapi történésekről. A kisgyermeknevelőnek ügyelnie kell a diszkrécióra, vannak olyan információk, melyek nem tartoznak a másik szülőre, ebben az esetben körültekintően kell viselkednie.

Egyéni beszélgetés

Személyes beszélgetés a szülő és a kisgyermeknevelő között. Célja a szülő és a kisgyermeknevelő tapasztalatainak közös átbeszélése, a gyermek fejlődésének értékelése, közös megoldások keresése az esetlegesen felmerülő gyermekkel kapcsolatos problémákra. Akkor is érdemes egyéni beszélgetést tartani, ha nincs probléma, megfelelő a kisgyermek fejlődése, nyugodt, kiegyensúlyozott, minden szülőnek biztosítani kell a lehetőséget a személyes hangvételű kommunikációra. Négyszemközt a szülő nyugodtabb, bizalmasabb, közlékenyebb, bátrabban mondja el gyermeke fejlődésével, nevelésével kapcsolatos tapasztalatait. Egyéni beszélgetést tarthat még a vezető és más szakember is (gyógypedagógus, pszichológus, gyermekorvos stb.).

9.2.2. Írásos kapcsolattartási formák

Családi füzet

A családi füzet célja, hogy az információcsere írásban is megtörténhessen a szülő és a bölcsőde között. A szülő és kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődésében bekövetkezett változásokról, a gyermek életének napi eseményeiről. Naprakész vezetése nagymértékben segíti a szülő informálódását a gyermekét érintő aktuális eseményekről. Abban az esetben nagyobb jelentősége van, mikor kevés idő jut a reggeli és délutáni rövid beszélgetésekre.

Faliújság

A faliújság célja, hogy a kisgyermeknevelő indirekt módon közöljön információkat a szülővel. Lehetőség nyílik a gyermekek életkorának megfelelő szoktatási, étkezésbeli, fejlődési, önállósodási, nevelési témájú cikkek, írások kihelyezésére, melyet a szülő elolvasva beépítheti mindennapi tevékenységébe. Az ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódó versek, énekek kifüggesztése lehetőséget nyújt a családoknak a gyermekükkel való verselésre, éneklésre.

10. Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének segítése, a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás elősegítése érdekében az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet, melynél fontos szempontok: a tárgyszerűség, a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság.

A bölcsődei dokumentáció segíti a szülőt, a kisgyermeknevelőt a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód megtalálásában. Tájékoztatást nyújt a gyermek bölcsődei életéről, a vele kapcsolatos tevékenységekről, lehetőséget ad a családi és bölcsődei nevelés összehangolására. Visszatekintésre, a fejlődés követésére nyújt lehetőséget, általa felidézhetőek az események, történések.

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat messzemenőkig figyelembe kel venni.

A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőknek is vannak adminisztrációs feladatai, melyeket egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon kell vezetni.

10.1. A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció

A kisgyermeknevelő adminisztrációs feladatai:

- napirend négy évszakra történő megszervezése
- kisgyermeknevelői munkarend összeállítása
- beszoktatási tervezet elkészítése
- bölcsődei törzslap vezetése
- családlátogatás dokumentálása
- bölcsődei adaptáció összefoglalása
- a gyermekek fejlődési naplójának a folyamatos vezetése
- csoport nevelési programjának elkészítése, megvalósításának értékelése
- családi füzet vezetése
- csoportnapló napi vezetése

Intézményünkben a jelen nevelési év kezdetétől önkéntes alapon 4 csoportban bevezetésre került a Miniped program alkalmazása. A program a bölcsődei szakmai tervezést, a differenciált fejlesztést és nevelést, illetve az egyénre szabott, spontán érést támogató

módszertani program, mely a csecsemő és kisgyermeknevelő főiskolai képzés szakfelelős vezető oktatója, szakértő, szaktanácsadó kollégák, vezető módszertani pedagógusok, pszichológusok, gyakorló kisgyermeknevelők, intézményvezetők közös együttműködésében, elméleti, gyakorlati, és módszertani útmutatásaikat alapul véve, tudományos megalapozottsággal készült.

Célja:

- A bölcsődei intézmények, kisgyermeknevelők adminisztrációs feladatainak megkönnyítése, az átláthatóság és a naprakész információk biztosítása.
- A bölcsődei csoportnapló statisztikai, és szakmai tartalmának támogatása.
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése.
- A differenciált fejlesztés, a spontán érés tudományos megalapozottságú szakmai támogatása, az adminisztrációra fordított idő megtakarítása.
- a kisgyermeknevelői munka presztízsének növelése.

A kisgyermeknevelők körében nagyon kedvelt lett az alkalmazása, különösen a fiatal kollégák fogadták nagy örömmel. Ők megismertették a programot a többi kisgyermeknevelővel, így a kezdeti ellenállás átváltott arra, hogy többen örömmel kapcsolódnának be a Miniped vezetésébe a következő nevelési évtől. Az adminisztráció a papír alapon vezetett adminisztrációkkal teljesen megegyező, de még több számszaki adatot tudunk általa generálni.

10.2. A gyógypedagógus által vezetett dokumentáció

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a korai fejlesztés és gondozás feladatait – a Szakérői Bizottságok szakvéleményére épített – egyéni fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési terv alapján kell végezni. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta) készíti el. Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, a pszichológia fejlesztés feladatait. A fejlesztést-gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta) központilag kiadott nyomtatványon egyéni fejlesztési naplót vezet.

11. Élelmezés

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített
- változatos, élvezhető legyen.

A bölcsődei étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) szabályai határozzák meg.

A vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló 62/2011. (VI.30.) VM rendelet, az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről szóló 68/2007. (VII.26.) FVM-EüM-SZMM együttes rendelet, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet, illetve a mindenkor érvényben lévő közegészségügyi, élelmiszer egészségügyi és a közétkeztetésre vonatkozó szabályzók az érvényesek.

11.1. Az egészséges táplálkozás alapelvei a bölcsődei étkeztetésben

Az alapelveket és a részletes követelményeket az EMMI rendelet tartalmazza, amely alapjaiban változtatta meg a gyermekétkeztetés rendjét, szabályait.

A helyes táplálkozás fedezi a szervezet minden folyamatának energia- és tápanyag felhasználását. Megfelelő táplálkozásnál optimális testtömeg alakul ki.

A bölcsődei élelmezés a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálási elvek szerint történik. Az étrend tervezésekor figyelembe kell venni, hogy a napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át biztosítani kell a négyszeri étkezés alatt. A korcsoportonkénti napi energiaszükséglet 800-950 (kcal/nap). Az étrendnek az idényszerűség, a változatosság, ízben való összehangoltság szempontjából is megfelelőnek kell lennie. Az ételallergiás, és diétára szoruló gyermekek étkezésére külön figyelmet kell fordítani, diétás étrendet kizárólag dietetikus végzettségű szakember tervezhet.

Az étlaptervezés során az érvényben lévő rendelet szabályait betartva törekszünk a finom, változatos, új és színes ételek készítésére. A cél, hogy a gyermekek az egészséges táplálkozás felé terelődjenek, hogy kedvüket leljék az evésben és mindenben, ami az étkezéssel kapcsolatos. Az egészséges és korszerű táplálkozás megvalósításán túl a gyerekek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása mellett törekszünk a gyermekek egészségnevelésére. Az ételkészítéshez szükséges élelmiszerek beszállítását 5 állandó cég végzi. Több éve tartó megbízható tevékenységükkel, megfizethető áraikkal biztosítják, hogy a napi felhasználható normakeretet betartva, jó minőségben készülhessenek el az ételek.

Az érvényben lévő rendelet szabályainak, előírásainak elfogadása és betartása, valamint a helyes táplálkozási kritériumoknak való megfelelés nagy felelőssége az intézménynek. A hétköznapok valósága és a rendelet elvárásainak találkozása mindennapos kihívás. Felhasználási előírások, korlátozások és tilalmak szabályozzák az egyes élelmiszerek használatát. Nem mindegy, hogy mit és mennyit eszünk. Különösen igaz ez a gyermekekre, akiknek mind a szellemi, mind a fizikai teljesítményüket befolyásolja napi étkezésük. Fontos, hogy az információk mielőbb eljussanak az érintettekhez, bölcsődés korosztály esetén a kisgyermeknevelőkhöz, óvodás korosztály esetén pedig az óvodapedagógusokhoz és szülőkhöz. Az ő segítségük nélkül még nehézkesebb lenne az új feladatok megvalósítása, melyek elsősorban a gyermekek egészségi állapotának javulását célozzák. Az elmúlt évek során megváltozott az emberek, így a gyermekek ételhez való viszonya. Változtak a fiatal családok étkezési szokásai is. Egyes családok az előre elkészített fagyasztott és felmelegített ételeket, a készen vásárolt élelmiszereket részesítik előnyben, míg mások naponta friss, bio alapanyagokból készítenek ételt gyermeküknek.

Az étlap a konyha munkaterve, tájékoztatási kötelezettségeknek kell, hogy eleget tegyen, pl.: allergének jelölése, kalóriák feltüntetése. Az étrendek összeállítása során alapvető szempont az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin és ásványi anyag bevitel teljesítése. További szempont az egészségmegőrző táplálkozás szemléletének érvényesülése, a változatosság, az idényszerűség, a korszerűség mind a felhasznált élelmiszer anyagok, mind az alkalmazott konyhatechnikai eljárások tekintetében. A kisgyermekek számára a tartósítószerektől, adalékanyagoktól, ízfokozóktól mentes, elsősorban zöldfűszerekkel ízesített, minél kevésbé feldolgozott élelmiszerek javasoltak. Problémaként merül fel, hogy néhány kedvenc ételen kívül nem ismernek, nem mernek megkóstolni újabbakat. Ebben a korban nem a reformételek preferálása a cél, inkább a különböző vagy különbözőképpen elkészített zöldséges, gyümölcsös ételeké. A kisétkezések

tekintetében előnyben részesítjük a házi húsos, májas, tojásos, sajtos, túrós, zöldséges szendvicskrémeket, a házi gyümölcs turmixok, gyümölcs joghurtok és a natúr savanyított tejtermékek adását.

Nem csak az étrend megtervezése, hanem az elkészített ételek elfogadtatása, megszerettetése is komoly feladat. Saját hatáskörünkben családi délutánok, családi nap alkalmával kóstolóval egybekötött bemutatókon próbálunk ötleteket adni a mindennapi étkezésekhez a szülők és a nagyszülők részére.

11.2. Az intézmény főzőkonyhája

A bölcsőde főzőkonyhája hosszú évtizedeken keresztül látta el a bölcsődés és óvodás korosztályt. Az ellátások között szerepelt bizonyos időszakokban nyári ügyelet, valamint a speciális étkeztetés is városi szinten, melyet a bölcsőde konyhája lát el jelenleg is napi háromszori, illetve a bölcsődében négyszeri étkezés biztosításával.

Az évek során a konyha folyamatos felújításokon esett át, de a mai kor magas szintű konyhatechnológiai elvárásainak már nem igazán felel meg. A felújítás költségeit a fenntartó intézmény Tata Város Önkormányzata egy korábban elnyert pályázat útján valósította meg. Az eredmény minden igényt kielégítő a szakmai munkát teljes mértékben előre mozdító és a megvalósításhoz szükséges feltételekkel rendelkező főzőkonyha lesz, annak érdekében, hogy a bölcsődés és óvodás korosztálynak és ezen belül a speciális étkeztetésű gyerekek ellátása biztosítva legyen.

Korábban 300 adag étel elkészítésére volt lehetőségünk, 2022. májusától már 650 adag étel elkészítését biztosítjuk.

Az új konyha a legmodernebb gépekkel és berendezésekkel, felszerelésekkel áll rendelkezésére az ott dolgozóknak, hogy ők szakmai tudásukat hozzátéve az érvényben lévő rendelet szabályainak, előírásainak elfogadása és betartása mellett helyes táplálkozási kritériumoknak megfelelően tudják végezni napi munkájukat.

12. Továbbképzési feladatok, a folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja

A szakdolgozók kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt, emellett házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új, innovatív módszerek átadásával. Lehetőséget adunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre. Szakmai továbbképzéseken, szakmai tanfolyamon, műhelymunkán, tanulmányúton, tanácskozáson, szakmai konferencián vehetnek részt a kisgyermeknevelők. A pályakezdők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján továbbképzési tervet készítünk a kisgyermeknevelők részére, és a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet szerint nyilvántartást vezetünk a képzettség megszerzéséről.

13. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek védelme

13.1. A gyermekek és a szülők jogai és kötelességei

A gyermekek jogairól a Gyvt. 6-9. §, kötelességeikről pedig a 10. § rendelkezik.
A gyermekek jogainak védelmére vonatkozó szabályokat a Gyvt. 11., 11/A. és 11/B. paragrafusa tartalmazza.
A szülői jogokat és kötelességeket a Gyvt. 12-13. §-a szabályozza.

13.2. Az ellátást nyújtók jogai

Az ellátást nyújtók jogairól a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezik.
Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.
A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és a titoktartási szabályok szerint kezeltek.
Az egyenlő bánásmód követelménye megilleti a munkavállalót.

13.3. Az Érdekképviseleti Fórum működése

A fórum célja és feladata az ellátásban részesülők jogainak, érdekeinek védelme. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál.

- Az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében.
- A gyermeki jogok sérelmére.
- Az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

Az érdekképviseleti fórum tagjai:

- A nevelési egységet képviselő szülők.
- A bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők.
- A fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni. Erre a legalkalmasabb az egységek átadójában található faliújság.

Az Érdekképviseleti Fórum feladata:

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme
- Hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- Az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek, felhasználására vonatkozó javaslattétel.
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Ha jelzés érkezik, akkor az intézmény vezetője, illetve az Érdekképviseleti Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.
A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

14. Tájékoztatás a bölcsődei szolgáltatásról, az ellátás igénybevételéről

A székhelyintézménybe, illetve a tagintézménybe a felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik.

A beiratkozásra a bölcsődei ellátás megkezdése előtt van lehetőség. Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélt időben nem kezdi meg a beszoktatást, egy hónapig tartjuk a helyet számára. A bölcsődei felvételről az intézmény Felvételi Szabályzata rendelkezik részletesen.

A bölcsődei ellátás megkezdése előtt az intézményvezető a Szakmai Program 1. sz. melléklet, sajátos nevelési igényű gyermeknél a 2. sz. melléklet szerinti megállapodást köt a kérelmezővel, illetve törvényes képviselővel.

A szakmai program elérhetősége: A szakmai program a bölcsődében elérhető a szülők számára, melynek tartalmát a felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsődevezető ismerteti a szülőkkel.

15. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak Tata város honlapján (www.tata.hu), illetve a helyi televízióban és újságban, ahol a Csillagsziget Bölcsőde minden év április hónapjában meghirdeti a bölcsődei felvételt, a jelentkezési napokat.

A bölcsődei ellátást igénybevételét megelőzően az intézmény és az ellátást igénybe vevők között megállapodást kell kötni a Szakmai Program 1. és 2. számú melléklete alapján.

Tata, 2022. május 18.

Csillagsziget Bölcsőde 2890 Tata, Új u. 4/a

Fekete Éva
intézményvezető

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

Ezen szakmai programot Tata Város Önkormányzat Csillagsziget Bölcsődéje
a 2022-től 2027-ig
terjedő időszakra készítette

A Szakmai Programot a munkatársakkal kisgyermeknevelői értekezleten 2022. május 30-án megtárgyaltuk, a benne foglaltakat mindenki elfogadta.

A Szakmai Program 2022. augusztus 15-én lép hatályba és 2027. augusztus 14-éig érvényes.

A Csillagsziget Bölcsőde Szakmai Programját Tata Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán és Ügyrendi Bizottsága a 113/2022. (VI.22.) határozatával hagyta jóvá.

Tata, 2022. július 15.

Tata Város Önkormányzati Képviselő-testülete Humán és Ügyrendi Bizottság

Dr. Varga András
a Humán és Ügyrendi Bizottság elnöke

1. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

gyermekek napközbeni ellátása /bölcsődei ellátás igénybevételéhez

mely létrejött a Csillagsziget Bölcsőde vezetője és ..... szülő/törvényes képviselő között a mai napon gyermeke bölcsődei ellátásáról.

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermek személyi adatai:

A gyermek
családi és utóneve:
születési neve:
születési helye, ideje:
gyermek neme:
állampolgársága:
jogállása (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
anyja születési neve:
anyja családi és utóneve:
lakóhelye:
tartózkodási helye:

Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselő, képviselők személyazonosító adatai:

Anya/törvényes képviselő
családi és utóneve:
születési neve:
anyja neve:
születési helye, ideje:
állampolgársága:
jogállása (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
lakóhelye:
tartózkodási helye:

Apa/törvényes képviselő
családi és utóneve:
születési neve:
anyja neve:
születési helye, ideje:
állampolgársága:
jogállása: (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
lakóhelye:
tartózkodási helye:

A felügyeleti jogot együttesen gyakoroljuk. /A gyermeket egyedülállóként nevelem.
(a megfelelő rész aláhúzandó)

A bölcsődei ellátás helye (a megfelelő rész aláhúzandó):

Csillagsziget Bölcsőde Újhegyi Bölcsőde

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: .....

A bölcsődei ellátás időtartama: .....

A bölcsőde vezetője biztosítja az ellátást igénylő gyermekek számára a következőket:

- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelést,
- napi négyszeri étkezést, nyugodt alvást, pihenést,
- a gyermek szabad levegőn történő tartózkodását,
- önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztését,
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében korai fejlesztést.

TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

(1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 33. §)

A bölcsődevezető a kérelem benyújtásakor tájékoztatja a kérelmezőt az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 33. § (2) bekezdésében foglaltakon túl az alábbiakról is:

Az ellátás tartalma és feltételei: a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. (Gyvt. 41. § (1) bekezdés)

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermekek számára kell biztosítani (Gyvt. 41. § (2) bekezdés):

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
c) akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Az intézmény által vezetett gyermekekre vonatkozó dokumentáció

- bölcsődei törzslap,
- fejlődési napló
- csoportnapló,
- családi füzet,
- nyilvántartás az ellátási napokról,
- nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről,
- TAJ alapú központi nyilvántartás.

Adatkezelés: a Gyvt. 134. §-a szerint.

A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei

- a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, és a gyermek háziorvosa ezt igazolja a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei

- A Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése értelmében meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 38. § (2) bekezdésének megfelelően a bölcsőde a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt – nem sajátos nevelési igényű gyermek esetén – kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.
- A Gyvt. 37/A. § (2) bekezdése szerint az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- A Gyvt. 37/A. § (3) bekezdése szerint az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

A Gyvt. 37/A. § (4) bekezdése alapján Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

A bölcsődében fizetendő étkezési és gondozási díj megállapítására és fizetésére vonatkozó szabályok

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy gyermeke ellátásáért a Gyvt. 148. § (1)-(4) bekezdése és Tata Város Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekek védelmét szolgáló ellátások helyi szabályairól szóló 2/2017. (II.24.) önkormányzati rendelete szerint megállapított térítési díjat köteles fizetni.

A térítési díjat az intézmény fenntartója évente két alkalommal megváltoztathatja, melyről az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A térítési díjat előre, a tárgyhónap 15-ig a bölcsőde által megjelölt napon kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni. A 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése szerint az intézményvezető ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörtént-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról a bölcsődevezető negyedévenként tájékoztatja a fenntartót.
Amennyiben a kötelezett személy vitatja a személyi térítési díj összegét, vagy annak elengedését kéri, a személyi térítési díj megállapításáról a szülő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. (Gyvt. 148. § (6) bekezdés)

A térítési díj fizetésére kötelezett személy, személyek neve:

.....
.....

Az érték és vagyonmegőrzés módja: A gyermeknek saját szekrénye van, a bölcsődébe hozott játéktárgyakért, ékszerekért nem vállalunk felelősséget.

Az intézmény házirendje

A házirendről a szülők az egyéni megbeszélésen, vagy a szülői értekezleten tájékoztatást kapnak. A házirend az öltöztető helyiségben jól látható helyen van kifüggesztve. (Gyvt. 10. § (3) bekezdés)

A panaszjog gyakorlásának módja

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. A gyermekszülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet. (Gyvt. 35-36. §)

A Csillagsziget Bölcsőde vezetője és elérhetősége:
Fekete Éva
Telefon: (34) 587 092, (30) 691 0021
E-mail: csillagsziget.bolcsode@tata.hu

Érdekképviseleti Fórum: A Csillagsziget Bölcsődében működő Érdekképviseleti Fórum tagjai és elérhetőségük jól látható helyen, a gyermekek öltöztető helyiségében kifüggesztve megtalálható.

Gyermekjogi képviselő: Neve és elérhetősége az öltöző helyiségben található.

Az ellátást igénylő a TÁJÉKOZTATÁST tudomásul vette, a HÁZIRENDBEN foglaltakat megismerte, és vállalta azok betartását. A házirend a szülőkre és a hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

A szülő, szülők NYILATKOZIK, NYILATKOZNAK arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek, vállalja, vállalják, ha változás következik be a közölt adatokban, azt 15 napon belül az intézmény vezetőjével tudatja, tudatják. Valamint nyilatkozik, nyilatkoznak arról, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörtént.(Gyvt.33. §)

Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben fotókat, videó felvételeket készítsenek, melyeket a bölcsőde a szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciák, honlap, kiadványok, szakmai filmek, stb.) felhasználhat, és nyilvánosságra hozhat.

Jelen megállapodás a gyermek ellátásának megszüntetésével automatikusan hatályát veszti.

A megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták. A Gyvt. 33. §-a alapján a Megállapodásban foglaltakról részletes szóbeli tájékoztatás is történt.

Tata, ... év ..... hó ..... nap

.....

intézményvezető

....

szülő/törvényes képviselő szülő/törvényes képviselő

A szülő kérésére a bölcsődei ellátás megszüntetésének időpontja:

..... év . ..... hó ..... nap

Tata, ... év ..... hó ..... nap

.....

szülő/törvényes képviselő

2. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

bölcsődei ellátás igénybevételéhez sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén

mely létrejött a Csillagsziget Bölcsőde vezetője és a. .....szülő/törvényes képviselő között a mai napon gyermeke bölcsődei ellátásáról

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermek személyi adatai:

A gyermek
családi és utóneve:
születési neve:
születési helye, ideje:
gyermek neme:
állampolgársága:
jogállása (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
anyja születési neve:
anyja családi és utóneve:
lakóhelye:
tartózkodási helye:

Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselő, képviselők személyazonosító adatai

Anya/törvényes képviselő
családi és utóneve:
születési neve:
anyja neve:
születési helye, ideje:
állampolgársága:
jogállása (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
lakóhelye:
tartózkodási helye:

Apa/törvényes képviselő
családi és utóneve:
születési neve:
anyja neve:
születési helye, ideje:
állampolgársága:
jogállása: (bevándorolt, letelepedett, oltalmazott, menekült):
lakóhelye:
tartózkodási helye:

A felügyeleti jogot együttesen gyakoroljuk. /A gyermeket egyedülállóként nevelem.
(A megfelelő rész aláhúzandó)

A bölcsődei ellátás helye (a megfelelő rész aláhúzandó):
Csillagsziget Bölcsőde Újhegyi Bölcsőde
A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: .....
Próbaidő vége:.....
A bölcsődei ellátás időtartama: .....

A bölcsőde vezetője biztosítja az ellátást igénylő gyermekek számára a következőket:
- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelést,
- napi négyszeri étkezést, nyugodt alvást, pihenést,
- a gyermek szabad levegőn történő tartózkodását,
- önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztését,
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében korai fejlesztést.

TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG
(1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 33. §)

A bölcsődevezető a kérelem benyújtásakor tájékoztatja a kérelmezőt az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 33. § (2) bekezdésében foglaltakon túl az alábbiakról is:

Az ellátás tartalma és feltételei: a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. (Gyvt. 41. § (1) bekezdés)

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 35. §-a alapján a sajátos nevelési igényű gyermekeket 3 hónapos próbaidővel vesszük fel.

A Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermekek számára kell biztosítani (Gyvt. 41. § (2) bekezdés):
a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
c) akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Az intézmény által vezetett gyermekekre vonatkozó dokumentáció
- bölcsődei törzslap,
- fejlődési napló,
- csoportnapló,
- családi füzet,
- nyilvántartás az ellátási napokról,
- nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről,
- TAJ alapú központi nyilvántartás.

Adatkezelés: A Gyvt. 134. §-a szerint.

A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei

- a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, és a gyermek háziorvosa ezt igazolja a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei

- A Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése értelmében meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 38. § (2) bekezdésének megfelelően a bölcsőde a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt – nem sajátos nevelési igényű gyermek esetén – kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.
- A Gyvt. 37/A. § (2) bekezdése szerint az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- A Gyvt. 37/A. § (3) bekezdése szerint az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

A Gyvt. 37/A. § (4) bekezdése alapján Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

A bölcsődében fizetendő étkezési és gondozási díj megállapítására és fizetésére vonatkozó szabályok

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy gyermeke ellátásáért a Gyvt. 148. § (1)-(4) bekezdése és Tata Város Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekek védelmét szolgáló ellátások helyi szabályairól szóló 2/2017. (II.24.) önkormányzati rendelete szerint megállapított térítési díjat köteles fizetni.

A térítési díjat az intézmény fenntartója évente két alkalommal megváltoztathatja, melyről az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A térítési díjat előre, a tárgyhónap 15-ig a bölcsőde által megjelölt napon kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni. A 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése szerint az intézményvezető ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörtént-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról a bölcsődevezető negyedévenként tájékoztatja a fenntartót.

Amennyiben a kötelezett személy vitatja a személyi térítési díj összegét, vagy annak elengedését kéri, a személyi térítési díj megállapításáról a szülő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.(Gyvt. 148. § (6) bekezdés)

A térítési díj fizetésére kötelezett személy, személyek neve:
.....
.....
Az érték és vagyonmegőrzés módja: A gyermeknek saját szekrénye van, a bölcsődébe hozott játéktárgyakért, ékszerekért nem vállalunk felelősséget.

Az intézmény házirendje

A házirendről a szülők az egyéni megbeszélésen, vagy a szülői értekezleten tájékoztatást kapnak. A házirend az öltöztető helyiségben jól látható helyen van kifüggesztve. (Gyvt. 10. § (3) bekezdés)

A panaszjog gyakorlásának módja

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. A gyermekszülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet. (Gyvt. 35-36. §)

A Csillagsziget Bölcsőde vezetője és elérhetősége:
Fekete Éva
Telefon: (34) 587 092, (30) 691 0021
Email: csillagsziget.bolcsode@tata.hu

Érdekképviseleti Fórum: A Csillagsziget Bölcsődében működő Érdekképviseleti Fórum tagjai és elérhetőségük jól látható helyen, a gyermekek öltöztető helyiségében kifüggesztve megtalálható.

Gyermekjogi képviselő: Neve és elérhetősége az öltöző helyiségben található.

Az ellátást igénylő a TÁJÉKOZTATÁST tudomásul vette, a HÁZIRENDBEN foglaltakat megismerte, és vállalta azok betartását. A házirend a szülőkre és a hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

A szülő, szülők NYILATKOZIK, NYILATKOZNAK arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek, vállalja, vállalják, ha változás következik be a közölt adatokban, azt 15 napon belül az intézmény vezetőjével tudatja, tudatják. Valamint nyilatkozik, nyilatkoznak arról, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörtént.(Gyvt.33. §)

Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben fotókat, videó felvételeket készítsenek, melyeket a bölcsőde a szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciák, honlap, kiadványok, szakmai filmek, stb.) felhasználhat, és nyilvánosságra hozhat.

Jelen megállapodás a gyermek ellátásának megszüntetésével automatikusan hatályát veszti.

A megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták. A Gyvt. 33. §-a alapján a Megállapodásban foglaltakról részletes szóbeli tájékoztatás is történt.

Tata, ... év ..... hó ..... nap

.....

intézményvezető

....

szülő/törvényes képviselő szülő/törvényes képviselő

A szülő kérésére a bölcsődei ellátás megszüntetésének időpontja:

..... év . ..... hó ..... nap

Tata, ... év ..... hó ..... nap

.....

szülő/törvényes képviselő